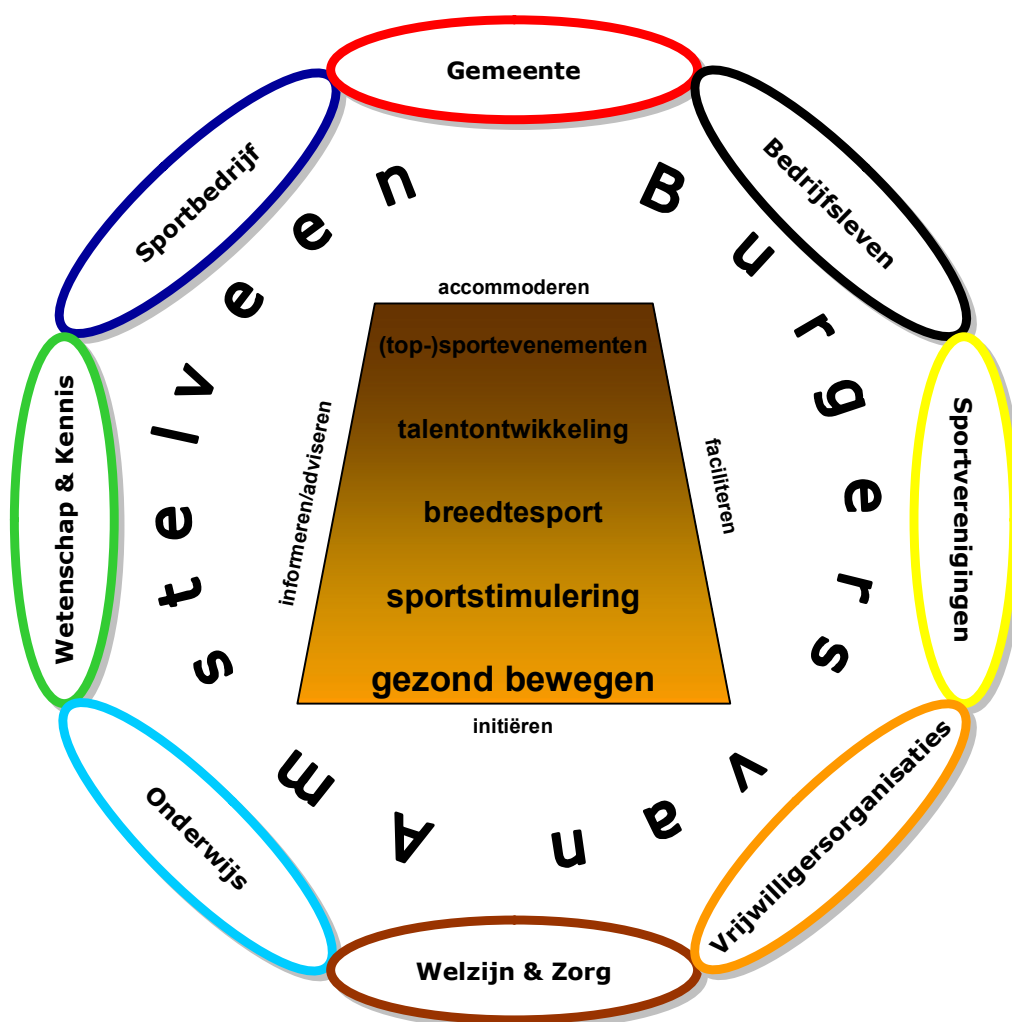

Amstelveen Beweegt Gezond !!
Sportnota Amstelveen 2013-2020

22 april 2013

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Amstelveen vindt sport belangrijk	3
Al veel bereikt	3
Waarom een nieuwe sportnota?	3
Onze missie: Amstelveen beweegt gezond!!	4
Gezonde ambities in de sport	5
Effectindicatoren	9
Financiën	9
1. Inleiding	10
1.1 Aanleiding	10
1.2 Uitvoering en actualisatie	10
1.3 Participatie	11
1.4 Financiën	11
1.5 Opbouw sportnota	11
2. Beleidskader	12
2.1 Collegeprogramma	12
2.2 Missie: Amstelveen Beweegt Gezond!!	13
3. Vitaal Amstelveen	15
3.1 Anders-georganiseerde sport	16
3.2 Kinderen en senioren	17
3.3 Activiteitsaanbod voor mensen met een beperking	18
3.4 Jump-in en JOGG	19
3.5 Bewegingsonderwijs	19
3.6 Monitoring deelname sport en bewegen	20
4. Meedoen in Amstelveen	21
4.1 Ondersteuning sportactiviteiten in de buurt	21
4.2 Verenigingsondersteuning	22
5. Talentvol Amstelveen	24
5.1 Talentontwikkeling en evenementen	24
5.2 Regionale samenwerking	25
6. Kaart van Amstelveen	25
6.1 Verdeling van taken en verantwoordelijkheden	25
6.2 Monitoring benutting en behoefte gemeentelijke sportvoorzieningen	25
6.3 Onderzoek tarievenstelsel op basis van kostprijzen	25
Bijlage 1. Overzicht sportaccommodaties	25
Bijlage 2. Planning en relatie doelstellingen	25
Bijlage 3. Methodieken tarievenstelsel	25

Samenvatting

Amstelveen vindt sport belangrijk

De gemeente Amstelveen stimuleert haar inwoners de komende jaren meer te bewegen en sporten. Sport is goed voor de gezondheid, de sociale contacten en het vestigingsklimaat van de stad. En bovenal is het leuk om te sporten. Doel van de gemeente is alle Amstelveners in beweging te krijgen. Het gaat niet langer alleen om de sport zelf. Sport is steeds meer een middel om doelstellingen op andere beleidsterreinen te verwezenlijken. Denk aan de betekenis van sport voor het onderwijs, jeugdbeleid, gezondheid, maatschappelijke participatie en de aantrekkelijkheid van de stad. In deze brede benadering van sport vragen we alle Amstelveense organisaties en maatschappelijke instellingen letterlijk en figuurlijk in beweging te komen. Vooral de sportverenigingen spelen hier een belangrijke rol in.

Al veel bereikt

Met het project 'Optimalisatie sportvelden Sportlaan/Escapade' is in de afgelopen jaren een enorme kwantitatieve en kwalitatieve impuls aan de Amstelveense buitensportaccommodaties gegeven. Ook het aanbod van binnensportaccommodaties is aanzienlijk verbeterd door onder andere de renovatie van de Emergohal en de realisatie van de Nieuwe Bankrashal, de sporthal bij het Amstelveen College en het biljartcentrum op tennispark De Startbaan.

Daarmee heeft de gemeente een periode van grootschalige investeringen in sportaccommodaties afgesloten terwijl daarnaast ook alle reguliere onderhoudstaken onverkort zijn uitgevoerd. Mede in relatie tot het economische klimaat dat ook op het gebied van sport tot een effectieve en efficiënte inzet van middelen noopt, verschuift hierdoor de aandacht van accommodatiebeleid naar inhoudelijk sportbeleid. Het uitgebreide sportstimuleringsprogramma dat het Sportbedrijf heeft gevoerd, strekt hierin tot voorbeeld en verdient brede navolging in de samenwerking met onderwijs, verenigingen, andere sportaanbieders en het bedrijfsleven. Onze samenwerkingsverbanden beperken zich niet tot de gemeentegrenzen; de contacten met Amsterdam en de regiogemeenten zijn een belangrijke meerwaarde voor het sportbeleid in het algemeen en accommodaties, projecten en evenementen in het bijzonder.

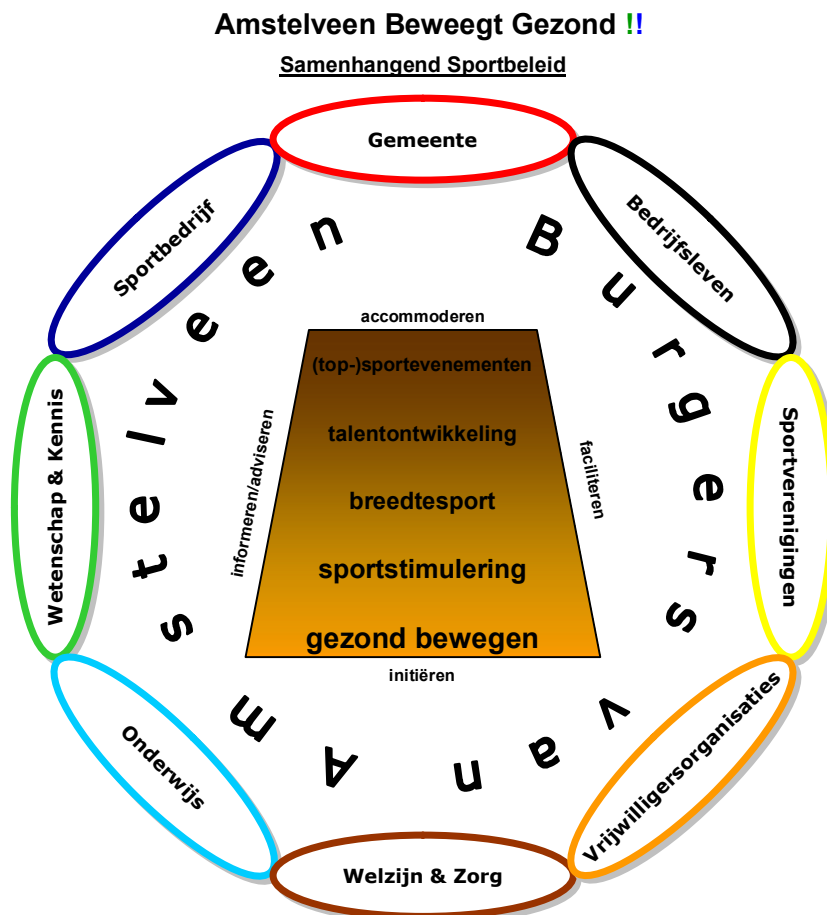
Waarom een nieuwe sportnota?

Waar de focus in de laatste Amstelveense sportnota van 2004 lag op accommodatie- en sportstimuleringsbeleid is nu het moment aangebroken om het inhoudelijke sportbeleid te actualiseren en nieuwe ambities te formuleren. Veranderingen in de beoefening en beleving van sport, nieuwe behoeften en ambities van sportverenigingen en ontwikkelingen op andere beleidsterreinen vragen om een herziening van het sportbeleid. Het College heeft in haar programma 'Politieke agenda 20100-2014: Samen naar nieuwe wegen voor een duurzame toekomst' duidelijke kaders geformuleerd voor de sport. Met het passeren van de eerste helft van de collegeperiode heeft zij een groot aantal opdrachten uit het programma uitgevoerd. De nieuwe sportnota geeft naast kaders voor het sportbeleid voor komende jaren aan welke doelstellingen het College wil realiseren.

Onze missie: Amstelveen beweegt gezond!!

Onze missie voor de komende jaren is: "Amstelveen Beweegt Gezond !!" en is als volgt gevisualiseerd¹.

De missie is uitgewerkt in de volgende ambities.

<i>Vitaal Amstelveen</i>	De Amstelveense samenleving is fit en vitaal. Bewoners uit alle lagen van de bevolking omarmen een actieve en gezonde leefstijl die ook vanuit maatschappelijke verbanden wordt gestimuleerd.
<i>Meedoen in Amstelveen</i>	Bewoners van Amstelveen vinden sport een leuke en belangrijke tijdsbesteding. Het is een manier om mee te doen aan de samenleving en zich te ontplooiën en ontwikkelen.
<i>Talentvol in Amstelveen</i>	Amstelveen kent een vruchtbaar sportklimaat waarin sporters optimaal kunnen presteren en hun prestaties worden gewaardeerd. De gemeente koestert talentvolle sporters en ondersteunt wanneer mogelijk en noodzakelijk de begeleiding naar nationale trainingscentra of topclubs.
<i>Kaart van Amstelveen</i>	Amstelveen is een aantrekkelijke plaats om te wonen, werken en sporten; de gemeente houdt bij de ruimtelijke inrichting van de stad rekening met de grote populariteit van sport.

¹ Bron: Sportbedrijf Amstelveen

Om deze ambities te verwezenlijken, zijn voor de komende jaren de onderstaande doelstellingen geformuleerd.

⊙	Doelstellingen
I.	"Amstelveen Beweegt Gezond!!" a. Bevorderen gezonde en actieve leefstijl voor jong tot oud b. Sporten en bewegen op eigen niveau: liefhebbers en talenten c. Aandacht voor doelgroepen: jeugd, ouderen, mensen met een beperking d. Sport is naast doel óók middel: doelstellingen op gebied van jeugd, onderwijs, sociale cohesie, aantrekkelijkheid van de stad e. Uitvoering van sportbeleid is geen exclusieve taak van de gemeente
II.	Stimuleren van samenwerking ("partnerships") tussen Sportbedrijf, sportverenigingen en andere sportaanbieders, GGD, onderwijs, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven om samen met de gemeente de gestelde doelen te realiseren
III.	Stimuleren van professionalisering en modernisering van de sportverenigingen en het ondersteunen van vrijwilligers. Verenigingen stimuleren maatschappelijk een actieve rol te vervullen (bijv. i.s.m. onderwijs, BSO)
IV.	Optimaal benutten en uitbreiden van regionale samenwerking op het gebied van sportevenementen
V.	Sportaccommodatiebeleid: efficiënt beheer van de sportcomplexen en de openbare ruimte
VI.	Sportbeleid: richt zich op sportverenigingen en anders georganiseerde sport
VII.	Laagdrempeligheid en toegankelijkheid van sport behouden
VIII.	Creëren van heldere verdeling van verantwoordelijkheden en taken tussen Sportbedrijf en gemeente
IX.	Bij het faciliteren van sportverenigingen zoveel mogelijk het principe van 'gelijke monniken, gelijke kappen' toepassen
X.	Meer eigen verantwoordelijkheid leggen bij de sportwereld (Sportbedrijf en sportverenigingen) bij beheer, onderhoud en instandhouding sportfaciliteiten en minder inmenging door de gemeente
XI.	Directe relatie leggen tussen beheer- en onderhoudskosten en huurtarieven (en mate van zelfwerkzaamheid vereniging)

Gezonde ambities in de sport

Per ambitie zijn beleidvoornemens gesteld die bijdragen aan het verwezenlijken van de missie en doelstellingen van deze sportnota.

Vitaal Amstelveen

V1. Duidelijk aanbod van sportvoorzieningen en –activiteiten

Er komt een portal / centrale website met het volledige sportaanbod in Amstelveen. Alle aanbieders van sportvoorzieningen en –activiteiten kunnen zich via deze portal presenteren.

De Amstelscheg en het Amsterdamse Bos zijn belangrijk voor Amstelveense burgers die willen sporten en bewegen in de openbare ruimte. Ook de ontwikkeling van de Sportas is in dit kader van belang; de gemeente is hierbij als agendalid nauw betrokken.

De gemeente gaat een nieuwe nota speelruimtebeleid opstellen waarin zij aangeeft hoe de mogelijkheden om te bewegen in de openbare ruimte beter benut kunnen worden.

V2. Behouden/uitbreiden van sportstimuleringsprogramma's en bewegingsonderwijs

De gemeente handhaaft de sportstimuleringsprogramma's die het Sportbedrijf in opdracht van de gemeente uitvoert voor kinderen, jeugd, jongeren, scholieren, senioren en mensen met een beperking en breidt deze waar mogelijk uit.

V3. Verbeteren toegankelijkheid sportactiviteiten voor mensen met een beperking

In overleg met het Sportbedrijf, de regiomedewerker van Sportservice Noord-Holland en de Participatiegroep Gehandicapten Amstelveen gaat de gemeente onderzoeken hoe toegankelijk het sportactiviteitsaanbod is voor mensen met een beperking. Op basis daarvan neemt de gemeente zonodig gericht actie.

V4. Bevorderen gezonde leefstijl, tegengaan van overgewicht

De gemeente handhaaft de combinatie van sportstimulering en gezondheidsbevordering met het programma Jump-in. Daarnaast sluit zij zich samen met Aalsmeer aan bij het programma Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG).

V5. Monitoring deelname aan sport en bewegen

De gemeente maakt gebruik van effectindicatoren om te volgen in hoeverre de doelstelling om de deelname aan sport- en beweegactiviteiten te verhogen worden gehaald. De indicatoren maken onderscheid in leeftijd tegen gestandaardiseerde normen.

Meedoen in Amstelveen

M1. Brug slaan tussen sport en maatschappelijke instellingen

De toenemende maatschappelijke waarde van sport vereist dat gemeente en Sportbedrijf enerzijds en het onderwijsveld, zorginstellingen, welzijnsorganisaties, sportverenigingen en commerciële sportaanbieders anderzijds meer gaan samenwerken. Het Sportbedrijf neemt initiatieven om bestaande samenwerkingsverbanden te versterken en nieuwe aan te gaan.

Door een cofinancieringsregeling van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de gemeente Amstelveen kan het Sportbedrijf buurtsportcoaches aanstellen.

De taak van de buurtsportcoach is meer mensen in hun eigen omgeving te laten sporten en bewegen en verbindingen te leggen tussen sportverenigingen, andere sportaanbieders én andere sectoren zoals onderwijs, cultuur, welzijn, gezondheid en buitenschoolse opvang/ kinderopvang. In het plan van aanpak voor de buurtsportcoach is een belangrijke rol voor de verenigingen weggelegd.

Daarnaast ondersteunt de gemeente het Sportbedrijf bij acties om "derdengelden" te genereren. Mede met deze bijdragen financiert het Sportbedrijf de programma's en activiteiten gericht op sportstimulering, kennisbevordering en talentontwikkeling.

M2. Verenigingen ondersteunen

De betekenis van sportverenigingen neemt alleen maar toe en het verenigingswerk wordt nog intenser en complexer. De gemeente ondersteunt de besturenacademie van het Sportbedrijf gericht op het laagdrempelig werven, ondersteunen en opleiden van sportbestuurders en vrijwilligers. Verenigingen kunnen ook afzonderlijk om hulp vragen bij het werven en behouden van vrijwilligers. Vrijwilligers zijn het fundament van de sportverenigingen en onmisbaar voor het slagen van onze missie "Amstelveen beweegt gezond!!".

Als gemeente Amstelveen staan wij voor sportiviteit, respect en gelijke behandeling. Wij onderschrijven initiatieven die vanuit de besturenacademie worden ondernomen om verenigingen te ondersteunen bij het voorkomen en bestrijden van ongewenst gedrag.

Talentvol Amstelveen

T1. Ondersteunen talentontwikkeling en evenementen

Talentontwikkeling en topsport komen van nature voort uit de breedtesport en worden vanuit die optiek ondersteund. De gemeente geeft subsidie aan het Sportbedrijf om lokale talentontwikkeling te stimuleren. Het accent ligt hierbij op het bieden van studie- en overige faciliteiten voor aanstormend talent, het organiseren van talentacademies en sportevenementen die bij voorkeur worden geïnitieerd en gedragen door de lokale of regionale samenleving.

T2. Regionale samenwerking optimaal benutten

Amstelveen blijft aangesloten bij het regionale samenwerkingsverband voor de acquisitie en organisatie van top- en breedtesportevenementen. Zij werkt samen met Amsterdam, Almere, Haarlemmermeer, provincie Noord-Holland en provincie Flevoland om regionale evenementen optimaal op elkaar te laten aansluiten en van elkaar te laten profiteren.

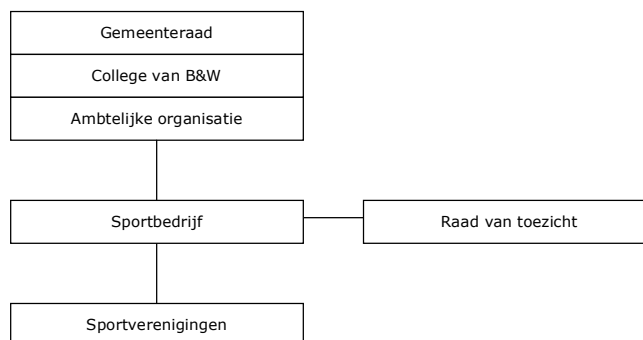
Kaart van Amstelveen

K1. Heldere verdeling van taken en verantwoordelijkheden

Vanuit de overtuiging dat beleid een kerntaak van de gemeente is en blijft heeft de gemeente een groot deel van de uitvoerende taken aan het Sportbedrijf overgedragen. Via het Sportbedrijf voorziet de gemeente verenigingen van sportaccommodaties; de verenigingen maken het mogelijk dat sporters van deze accommodaties gebruik kunnen maken.

De vele vrijwilligers bij de sportverenigingen leveren een grote bijdrage aan de doelstellingen van het gemeentelijk sportbeleid, te weten het laten stijgen van de deelname aan sport- en beweegactiviteiten. Verenigingen faciliteren met hun aanbod de inwoners van Amstelveen; het Sportbedrijf faciliteert de verenigingen door operationele zaken uit te voeren en hiervoor het aanspreekpunt te zijn. De gemeente en het Sportbedrijf verhouden zich formeel tot elkaar als opdrachtgever : opdrachtnemer. Het Sportbedrijf wordt als zelfstandige organisatie terzijde gestaan door een Raad van Toezicht die toeziet op het beleid van de directie.

De verhoudingen zijn hiernaast schematisch weergegeven.

1. Overdragen buitensportbeheer aan het Sportbedrijf

Voor de gemeentelijke sportaccommodaties geldt nu dat zowel de gemeente als het Sportbedrijf beheertaken uitvoeren. Het is de bedoeling dat het Sportbedrijf in de toekomst voor de primaire buitensportvoorzieningen ook regulier onderhoud, schadeonderhoud en groot onderhoud gaat regelen.

De buitensportverenigingen kunnen vrijwillig dagelijkse onderhoudstaken van het Sportbedrijf overnemen en hiervoor een compensatie ontvangen. De inbreng van de verenigingen wordt geborgd in het gebruikersoverleg. Vooralsnog zijn er voor de binnen- en zwemsport geen plannen om de huidige onderhoudstaken van het Sportbedrijf uit te breiden. Evenmin wordt beoogd om het beheer van de groenvoorzieningen of de uitvoering van reconstructies en nieuwbouw aan het Sportbedrijf over te dragen.

2. Compensatie zelfwerkzaamheid voor buitensportverenigingen

Het Sportbedrijf zal een nieuwe contractstructuur ontwikkelen waarin onderscheid wordt gemaakt tussen wederzijdse rechten en plichten per type gebruiker (exclusief of deelgebruik), de aard van de onderhoudstaken die zelf worden verricht en de compensatie die hier tegenover staat.

3. Mogelijke overdracht van horecataken aan verenigingen

De gemeente onderzoekt de komende periode of en zo ja, onder welke voorwaarden het Sportbedrijf horecataken kan overdragen aan, al dan niet samenwerkende verenigingen. Het onderzoek moet inzicht geven in de organisatorische en financiële gevolgen van deze overdracht voor zowel het Sportbedrijf, de verenigingen als de gemeente. Al naar gelang de interesse richt het onderzoek zich op afzonderlijke accommodaties en verenigingen.

4. Formalisering gebruikersoverleg

Om de betrokkenheid van huurders degelijk en zinvol vorm te geven, zal het Sportbedrijf:

- voor de gebruikers van de buitensportaccommodaties per sportpark een kwartaaloverleg faciliteren;
- voor de gebruikers van alle gemeentelijke sportaccommodaties een collectief jaaroverleg faciliteren.

K2. Monitoring gebruik gemeentelijke sportvoorzieningen

Om het gebruik van de gemeentelijke sportvoorzieningen te optimaliseren doet de gemeente onderzoek naar de capaciteitbenutting en kwaliteit van haar sportvoorzieningen alsmede de ontwikkeling in de behoeften daaraan. Daarvoor gebruikt zij objectieve criteria waaronder de planningsnormen van VNG² en/of van het NOC*NSF.

Dit sluit niet uit dat de gemeente startende verenigingen in de gelegenheid willen blijven stellen zich te vestigen in Amstelveen en aanspraak te laten maken op (mede-) gebruik van de gemeentelijke sportvoorzieningen. Wanneer verenigingen structureel te klein of instabiel zijn om levensvatbaar te blijven, legt de gemeente bij de ingebruikgave van voorzieningen de voorwaarde op om samen te werken of te fuseren.

K3. Onderzoek tarievenstelsel op basis van kostprijzen

De gemeente wil een relatie leggen tussen de kosten van de sportvoorzieningen en de tarieven die de gebruikers daarvoor betalen. Daarom zal onderzoek worden verricht naar een tarievenstelsel op basis van kostprijzen, zodat duidelijk wordt wat de relatie is tussen de beheerkosten van de sportvoorzieningen en de tarieven voor de ingebruikgave. Doel is te komen tot een transparante en evenwichtigere vorm van tariefnormen.

² VNG: Vereniging Nederlandse Gemeenten

Effectindicatoren

De missie, ambities, doelstellingen en beleidsvoornemens bepalen samen het sportbeleid dat de gemeente samen met haar partners voert om de deelname aan sport- en bewegingsactiviteiten te laten stijgen. Om te kijken in hoeverre de gemeente in haar beleid slaagt, hanteert zij de volgende effectindicatoren.

Effectindicator	huidig (nulmeting)	streefwaarde 2020	Bron
Jeugd (6 tot en met 11-jarigen) die tenminste eenmaal per week sporten	.	n.t.b.	Stadspeiling ³
Jongeren (12 tot en met 23-jarigen) die tenminste eenmaal per week sporten	76% (2012)	78%	Jongerenpeiling
Volwassenen (18 tot en met 54-jarigen) die tenminste eenmaal per maand sporten	68% (2011)	70%	Stadspeiling
Senioren (55 tot en met 85-jarigen) die tenminste eenmaal per maand sporten	44% (2011)	45%	Stadspeiling
Volwassenen van 19 tot en met 64 jaar die voldoen aan de Nederlandse norm gezond bewegen NNGB	61% (2010)	65%	Gezondheidsmonitor GGD
Jongeren (13 tot en met 16-jarigen) die minimaal een uur per dag actief zijn gedurende zeven dagen per week	15% (2009)	17 %	Emovo GGD

Het ambitieniveau en de keuze van de streefwaarden is mede ingegeven door de verwachte toename in het aantal senioren (vergrijzing) die van zichzelf leidt tot een participatiedaling onder volwassenen en senioren.

Financiën

De beleidsvoornemens in deze sportnota zijn gesteld met het uitgangspunt van budgetneutraliteit. We beogen het nieuwe beleid binnen de bestaande middelen te effectueren.

³ In de Stadspeiling 2015 wordt een nulmeting gedaan op basis waarvan de streefwaarde voor 2020 wordt bepaald

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Bij het vaststellen van de laatste Amstelveense sportnota uit 2004 heeft de gemeenteraad prioriteit gelegd bij accommodatie- en sportstimuleringsbeleid. Veranderingen in de uitoefening en beleving van sport, behoeften en ambities van sportverenigingen en ontwikkelingen op andere beleidsterreinen vragen om hernieuwde aandacht voor het sportbeleid. In het collegeprogramma 'Politieke agenda 2010-2014: Samen naar nieuwe wegen voor een duurzame toekomst' zijn duidelijke kaders en acties voor de sport geformuleerd. Inmiddels zijn we over de helft van de collegeperiode en is een groot aantal opdrachten en acties uit het collegeprogramma uitgevoerd.

Zo is het project 'Optimalisatie sportvelden Sportlaan/Escapade' afgerond. Dit project vergde een investering van circa € 3,5 miljoen in buitensportaccommodaties, maar is een enorme kwantitatieve en kwalitatieve impuls voor de Amstelveense sportaccommodaties geweest. De realisatie van de Nieuwe Bankrashal, de sporthal bij het Amstelveen College, de renovatie van de Emergohal en de realisatie van het biljartcentrum op tennispark De Startbaan is een aanzienlijke verbetering van het aanbod van binnensportaccommodaties. Tegelijkertijd wordt geconstateerd dat dit project taak- en rolvervaging tussen gemeente, het Sportbedrijf en sportverenigingen aan het licht heeft gebracht. In het nieuwe sportbeleid beoogt de gemeente een structuur op te zetten waarin taken en rollen voor de verschillende partijen duidelijk zijn en de doelstellingen en ambities worden gerealiseerd.

Daarmee sluit de gemeente een periode van grootschalige investeringen in sportaccommodaties af. De aandacht verschuift van accommodatiebeleid naar inhoudelijk sportbeleid. Dit is het moment om het sportbeleid te actualiseren, nieuwe doelstellingen te formuleren en nieuwe accenten te leggen. Dit heeft ook te maken met het economische klimaat dat noopt tot een effectieve en efficiënte inzet van middelen, ook op het gebied van sport.

1.2 Uitvoering en actualisatie

Het sportbeleid kent een looptijd van 2013 tot en met 2020. Reden is dat we niet willen inzetten op kortdurende of incidentele acties met beperkt resultaat, maar wel op structurele programma's voor de lange termijn. Mede omdat wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat concrete gedrags- en leefstijlveranderingen een blijvende inzet vereisen. Bovendien beogen we met dit sportbeleid grote veranderingen door te voeren in de organisatie van de sport, waarbij de gemeente taken en verantwoordelijkheden aan het Sportbedrijf overdraagt. Dit beperkt zich voorlopig tot de buitensportaccommodaties. Het zal enige tijd vergen voordat deze veranderingen zijn doorgevoerd en de effecten zichtbaar zijn.

Na vaststelling van de sportnota zal de gemeente op diverse onderdelen nadere uitvoeringsplannen opstellen en afzonderlijk ter besluitvorming voorleggen. De sportnota beoogt een dynamisch kader te bieden met ruimte voor nieuwe of aangepaste beleidsvoornemens. Inherent hieraan is dat we de nota, mede op aangeven van het Sportbedrijf, sportverenigingen en overige partners, jaarlijks zullen evalueren en waar nodig actualiseren.

1.3 Participatie

De sportnota is tot stand gekomen als coproductie tussen de gemeente en het Sportbedrijf. In dit proces hebben twee klankbordgroepen geparticipeerd: één met alle raadsfracties en één met vertegenwoordigers van een aantal sportverenigingen. Resultaat is een concept sportnota die na goedkeuring door het College van B&W in maart 2013 is gepresenteerd aan de sportverenigingen en de structurele participatiegroepen Seniorenraad en Participatiegroep Gehandicapten Amstelveen. Op basis van hun reacties is de onderliggende definitieve sportnota opgesteld die in mei ter vaststelling aan de gemeenteraad is aangeboden.

1.4 Financiën

De beleidsvoornemens in deze sportnota zijn gesteld met het uitgangspunt van budgetneutraliteit. We beogen het nieuwe beleid binnen de bestaande middelen te effectueren.

1.5 Opbouw sportnota

De sportnota geeft de kaders aan waarbinnen de gemeente het sportbeleid in de komende jaren gaat vormgeven. Op vier ambities formuleren we doelstellingen: *Vitaal Amstelveen*, *Meedoen in Amstelveen*, *Talentvol Amstelveen* en *Kaart van Amstelveen*. Deze ambities hebben we ontleend aan het Olympisch Plan 2028. De ambitie om eventueel de Olympische Spelen van 2028 te organiseren is bijgesteld maar de ambities voor de sport in de breedte zijn onverkort van toepassing. Met deze ambities beoogt de gemeente een eigentijds beleid te ontwikkelen dat sport in Amstelveen in al haar facetten op de kaart zet en kansen biedt. De gemeente heeft elf doelstellingen geformuleerd om haar ambities en beleidsvoornemens uit te werken.

⊙	Doelstellingen
I.	"Amstelveen Beweegt Gezond!" a. Bevorderen gezonde en actieve leefstijl voor jong tot oud b. Sporten en bewegen op eigen niveau: liefhebbers en talenten c. Aandacht voor speciale doelgroepen: jeugd, ouderen, mensen met een beperking d. Sport is naast doel óók middel om doelstellingen op gebied van jeugd, onderwijs, sociale cohesie, aantrekkelijkheid van de stad te realiseren. e. Uitvoering van sportbeleid is geen exclusieve taak van de gemeente
II.	Stimuleren van samenwerking ("partnerships") tussen Sportbedrijf, sportverenigingen en andere sportaanbieders, GGD, onderwijs, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven om samen doelstellingen te realiseren
III.	Stimuleren van professionalisering en modernisering van de sportverenigingen en het ondersteunen van vrijwilligers. Verenigingen stimuleren maatschappelijk een actieve rol te vervullen (bijv. i.s.m. onderwijs, BSO)
IV.	Optimaal benutten en uitbreiden van regionale samenwerking op het gebied van sportevenementen
V.	Sportaccommodatiebeleid: efficiënt beheer van de sportcomplexen en de openbare ruimte
VI.	Sportbeleid: richt zich op sportverenigingen en anders georganiseerde sport
VII.	Laagdrempeligheid en toegankelijkheid van sport behouden
VIII.	Creëren van heldere verdeling van verantwoordelijkheden en taken tussen Sportbedrijf en gemeente
IX.	Bij het faciliteren van sportverenigingen zoveel mogelijk het principe van 'gelijke monniken, gelijke kappen' toepassen
X.	Meer eigen verantwoordelijkheid leggen bij de sportwereld (Sportbedrijf en sportverenigingen) bij beheer, onderhoud en instandhouding sportfaciliteiten en minder inmenging door de gemeente
XI.	Directe relatie leggen tussen beheer- en onderhoudskosten en huurtarieven (en mate van zelfwerkzaamheid vereniging)

De volgende hoofdstukken bevatten de beschrijving en afweging van de inhoudelijke en organisatorische vraagstukken om van de huidige naar de gewenste situatie te gaan.

2. Beleidskader

2.1 Collegeprogramma

Het nieuwe gemeentelijke sportbeleid is gebaseerd op de ambities uit het collegeprogramma 'Politieke agenda 2010-2014: Samen naar nieuwe wegen voor een duurzame toekomst'. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste kaders en uitgangspunten voor het sportbeleid.

2.1.1 Samenwerking

Maatschappelijk opgaven, ook op het gebied van sport en bewegen, behoren niet uitsluitend bij de overheid. De gemeente Amstelveen heeft de betrokkenheid en inzet van anderen nodig om haar doelstellingen te realiseren. De rol van de gemeente is die van tijdelijk vliegwieltje in het bij elkaar brengen van partijen. Wij nemen het voortouw in de ontwikkeling van beleidskaders en sturen waar mogelijk via subsidiëring. Verder zien wij onze rol vooral als partner die samen met inwoners, Sportbedrijf, sportverenigingen en andere sportaanbieders, onderwijs, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven vorm geeft aan ambities en doelstellingen.

2.1.2 Eigen verantwoordelijkheid

De gemeente stimuleert de participatie en eigen verantwoordelijkheid van haar inwoners. Ook op het gebied van sport wordt vanuit het oogpunt van kostenbeheersing een grote verantwoordelijkheid gelegd bij de burger, het Sportbedrijf en bij sportverenigingen. Zo kunnen sportverenigingen door middel van zelfwerkzaamheid bijdragen aan het verlagen van de onderhoudskosten voor sportvelden. Burgers dragen in eerste instantie zelf de kosten van deelname aan sport. Waar nodig geven we een steuntje in de rug, zoals met de Amstelveenpas voor kinderen en jongeren uit gezinnen met onvoldoende financiële draagkracht.

2.1.3 Ruimte voor sport

De gemeente draagt zorg voor een basisvoorzieningsniveau aan sportaccommodaties. Streven is de kosten voor het gebruik zo laag mogelijk te houden en te relateren aan de daadwerkelijke kostprijs en faciliteiten. De gemeente stimuleert sportverenigingen en andere aanbieders om maatschappelijke activiteiten te ontplooiën en zo te komen tot een optimale verhouding tussen financieel en maatschappelijk rendement op zowel de gemeentelijke als de eigen voorzieningen. Activiteiten moeten wel passen binnen de bestuurlijk vastgestelde kaders en het gemeentelijk (sport)beleid. Voorop staat dat verenigingen zelf verantwoordelijk zijn voor de organisatie van hun activiteiten en (financieel) beleid.

2.1.4 Een actieve en gezonde stad

De gemeente wil dat Amstelveen een uitdagende stad is, waarin inwoners de kans krijgen om zich te ontwikkelen, te ontplooiën en te ontspannen. Sportbeoefening is daar een goed middel voor. Voldoende sporten en bewegen is bovendien een goede basis voor een actieve en gezonde leefstijl. Daarbij is sport een ideaal middel om mensen te verbinden. In de sport gelden voor iedereen dezelfde regels. Verschillen in achtergrond, taal, cultuur, maatschappelijke positie en geloofsovertuiging doen er in de sport vaak minder toe.

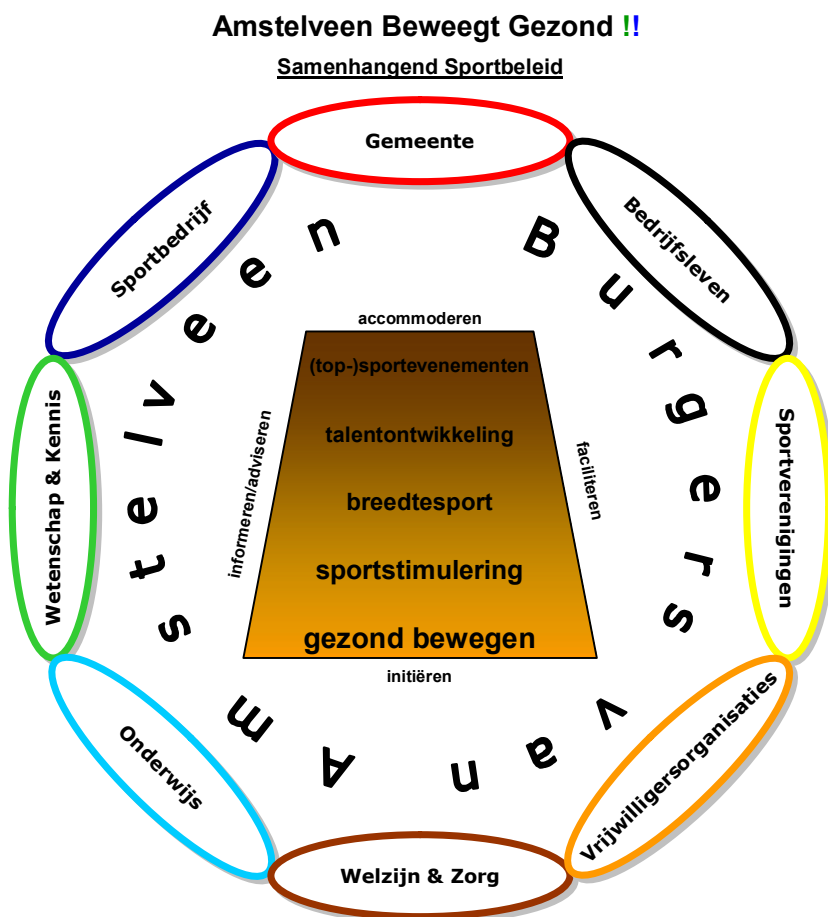

2.2 Missie: Amstelveen Beweegt Gezond!!

Het belang van sport voor individu en samenleving is groot. Sport geeft plezier, zorgt voor ontspanning en draagt bij aan de ontwikkeling van mensen. Sporten verbetert het concentratievermogen, bevordert de zelfdiscipline en biedt -gezien de hoge mate van vrijwilligersinzet in de sportsector- uitstekende mogelijkheden voor het ontwikkelen en onderhouden van sociale netwerken. Kinderen die vaker sporten en bewegen lopen minder kans om (te) dik te worden en ouderen blijven langer fit en vitaal, als ze er een actieve leefstijl op nahouden.

De gemeente Amstelveen stimuleert haar inwoners de komende jaren meer te bewegen en sporten. Sport is goed voor de gezondheid, de sociale contacten en het vestigingsklimaat van de stad en haar inwoners. En bovenal is sport natuurlijk leuk om te doen. Doel is alle Amstelveners in beweging te krijgen. Bovendien is sport een ideaal middel om bij te dragen aan doelstellingen op andere beleidsterreinen, zoals het onderwijs- en jeugdbeleid, gezondheid, maatschappelijke participatie en de aantrekkelijkheid van de stad. Daarom dagen we alle Amstelveense organisaties en maatschappelijke verbanden uit om letterlijk en figuurlijk in beweging te komen.

Onze missie is: *Amstelveen Beweegt Gezond !!* en is als volgt gevisualiseerd⁴.

⁴ Bron: Sportbedrijf Amstelveen

Onze missie benadrukt dat:

- het sportbeleid gaat over sport én gezond bewegen;
- sport en gezond bewegen de gewenste leefstijl is voor jong tot oud;
- iedereen op zijn eigen niveau kan meedoen; van recreatief bewegen tot het leveren van (top-)prestaties;
- Uitvoering van het sportbeleid het meeste kans van slagen heeft, als de betrokken partners uit verschillende maatschappelijke geledingen (gemeente, onderwijs, welzijn, zorg, bedrijfsleven, wetenschap) samenwerken.

We maken de missie operationeel door effectindicatoren te formuleren waarin we aangeven met hoeveel procent we deelname aan sport- en bewegingsactiviteiten willen laten stijgen. In aansluiting op nationale ambities hanteren we de volgende effectindicatoren.

Effectindicator	huidig (nulmeting)	streefwaarde 2020	Bron
Jeugd (6 tot en met 11-jarigen) die tenminste eenmaal per week sporten	.	n.t.b.	Stadspeiling ⁵
Jongeren (12 tot en met 23-jarigen) die tenminste eenmaal per week sporten	76% (2012)	78%	Jongerenpeiling
Volwassenen (18 tot en met 54-jarigen) die tenminste eenmaal per maand sporten	68% (2011)	70%	Stadspeiling
Senioren (55 tot en met 85-jarigen) die tenminste eenmaal per maand sporten	44% (2011)	45%	Stadspeiling
Volwassenen van 19 tot en met 64 jaar die voldoen aan de Nederlandse norm gezond bewegen NNGB	61% (2010)	65%	Gezondheidsmonitor GGD
Jongeren (13 tot en met 16-jarigen) die minimaal een uur per dag actief zijn gedurende zeven dagen per week	15% (2009)	17 %	Emovo GGD

Het ambitieniveau en de keuze van de streefwaarden is mede ingegeven door verwachte toename in het aantal senioren (vergrijzing).

De Stadspeiling wordt eens in de twee jaar uitgevoerd; de overige onderzoeken eens in de vier jaar.

De voorgaand omschreven missie is uitgewerkt in de volgende ambities:

- Vitaal Amstelveen;
- Meedoen in Amstelveen;
- Talentvol Amstelveen;
- Kaart van Amstelveen.

Per ambitie zijn beleidsvoornemens gesteld die bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen en de missie van deze sportnota.

⁵ In de Stadspeiling 2015 wordt een nulmeting gedaan op basis waarvan de streefwaarde voor 2020 wordt bepaald

3. Vitaal Amstelveen

De Amstelveense samenleving is fit en vitaal. Bewoners uit alle lagen van de bevolking omarmen een actieve en gezonde leefstijl die ook vanuit maatschappelijke verbanden wordt gestimuleerd.

De gemeente wil meer inwoners laten sporten en bewegen door informatie te bieden en belemmerende factoren weg te nemen. Als lokale overheid kunnen we dit niet alleen. Wij roepen andere partijen op zoals het onderwijs, GGD, welzijnsinstellingen, zorgaanbieders en het bedrijfsleven hieraan mee te werken voor zover zij dit nog niet doen.

De gemeente Amstelveen wil dat inwoners zich bewust zijn van het belang van sporten en bewegen voor een actieve en gezonde leefstijl. Actieve Amstelveners hebben plezier in sport, bewegen voldoende in hun dagelijks leven, leren buurtgenoten kennen, blijven gezond en doen mee in de maatschappij. Bij kinderen zijn de ouders hiervoor als eerste verantwoordelijk. Daarnaast dienen diverse maatschappelijke instellingen op het belang van sporten en bewegen te wijzen. Hierbij geldt: jong geleerd, oud gedaan. Kinderen moeten op jonge leeftijd kennis kunnen maken met verschillende sporten en essentiële (motorische) vaardigheden aanleren. De gemeente ondersteunt acties van het Sportbedrijf die ertoe leiden dat scholen gezond bewegen en sporten stimuleren en daarbij actief samenwerking zoeken met sportverenigingen en/of andere sportaanbieders. We streven er naar ook het bewegingsaanbod en de sportinfrastructuur structureel te verbeteren voor andere doelgroepen, zoals ouderen en mensen met een beperking.

Het uitgebreide sportstimuleringsprogramma van het Sportbedrijf heeft tot doel de actieve deelname aan sport en bewegen te vergroten en bewegingsarmoede te verminderen bij kinderen, ouderen en mensen met een beperking. In de volgende paragrafen gaan wij in op de programma's en activiteiten (software) die daarin voorzien. Startpunt is de huidige situatie waarin het Sportbedrijf in samenwerking met diverse (sport-)actoren de uitvoering verzorgt. Het voornemen is jaarlijks de resultaten van de programma's en activiteiten te toetsen en vervolgens in overleg met het Sportbedrijf en de overige betrokken sportactoren te bepalen welke activiteiten te initiëren, intensiveren, bestendigen, bij te stellen dan wel te beëindigen.

Voor de komende beleidsperiode stellen wij voor:

- 3.1 de anders-georganiseerde sport te ondersteunen met een betere ontsluiting van het aanbod van sportvoorzieningen en -activiteiten in de gemeente. Ook wordt een nieuwe nota speelruimtebeleid opgesteld;
- 3.2 via het uitgebreide sportstimuleringsprogramma van het Sportbedrijf de actieve deelname aan sport en bewegen te vergroten en de bewegingsarmoede te verminderen bij kinderen, jeugd, jongeren en senioren;
- 3.3 een passend aanbod van sportactiviteiten te ontwikkelen om mensen met een beperking en chronisch zieken (weer of meer) aan het sporten te krijgen;
- 3.4 sportstimulering en gezondheidsvoorlichting integraal aan te bieden, in de vorm van het programma Jump-in en aansluiting bij het programma Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG);
- 3.5 het onderwijs op te roepen kwalitatief goed bewegingsonderwijs te bieden en relaties te leggen met onder meer naschoolse activiteiten en het aanbod van sportverenigingen;
- 3.6 de deelname aan sport en bewegen te meten naar leeftijdscategorieën en op gestandaardiseerde normen.

De beoogde realisatietermijn alsmede de relatie met de doelstellingen is inzichtelijk gemaakt in bijlage 2.

3.1 Anders-georganiseerde sport

Onder anders-georganiseerde sport verstaan we activiteiten die mensen buiten de traditionele sportbeoefening via verenigingslidmaatschap of sportstimuleringsactiviteiten ontplooiën zoals commerciële of individuele sportbeoefening. Een deel vindt plaats bij commerciële sportaanbieders die op eigen wijze hun klanten werven en binden en daarmee bijdragen aan de Amstelveense deelname aan sport en bewegen.

In toenemende mate bestaat de anders-georganiseerde sport uit individuen die wel regelmatig sporten zoals hardlopen of toerfietsen maar niet de verplichtingen willen aangaan die horen bij verenigingslidmaatschappen. Deze groep sporters willen wij ons aanbod duidelijk onder de aandacht brengen met behulp van nieuwe media. Naast het stimuleren van sport en bewegen in de openbare ruimte willen wij dat onze gemeentelijke accommodaties ook openstaan voor gebruik door mensen die geen lid zijn van een vereniging. Uiteraard komen deze voornemens ook ten goede aan de georganiseerde sport.

3.1.1 Digitale sportaanbod

Er komt een portal / centrale website met het volledige sportaanbod in Amstelveen. Alle aanbieders van sportvoorzieningen en -activiteiten kunnen zich via deze portal presenteren. Het Sportbedrijf is uiteraard een prominente aanbieder op de website maar daarnaast biedt de website plaats aan alle verenigingen, commerciële en anders georganiseerde partijen van het geheel denkbare aanbod van sport en bewegen, waaronder ook danssporten, denksporten en hengelsport.

Het Sportbedrijf stelt alle informatie op haar portal /website direct beschikbaar, maar de informatie is ook toegankelijk via de websites van de sportaanbieders die daarnaar verwijzen. Zodra het complete aanbod van sportvoorzieningen in Amstelveen digitaal beschikbaar is, worden ook de voorzieningen in de openbare ruimte onder de aandacht gebracht.

3.1.2 Sport en bewegen in de openbare ruimte

Amstelveen is als groene gemeente bij uitstek geschikt voor sport en bewegen in de openbare ruimte. Naast het poldergebied en de Amstelscheg lenen vooral de voorzieningen in het Amsterdamse Bos zich voor individuele en anders georganiseerd sport. De gemeente is niet alleen via vergunningverlening en bestemmingsplannen betrokken bij ontwikkelingen in het Amsterdamse Bos maar zal waar mogelijk ook bijdragen als het de mogelijkheden om te sporten en bewegen in de openbare ruimte ten goede komt. Een voorbeeld hiervan is het aantrekkelijker maken van de ingangen van het Amsterdamse Bos waarvan zich enkele in Amstelveen bevinden.

In dit verband wijzen wij ook op de ontwikkeling van de SportAs waarin we sinds 2010 als agendalid participeren samen met Amsterdam, de VU, sportbonden en het verenigingsleven⁶.

⁶ In november 2012 hebben de wethouders van Amsterdam en Amstelveen bekend gemaakt de ontwikkeling van dit gebied tot één van de speerpunten in hun portefeuille te maken. Door Amsterdam Zuid is het projectbureau Sportas opgestart dat als eerste taak heeft om een masterplan/totaalvisie voor te stellen waarin de mogelijke ontwikkelingen worden geschetst en waaraan toekomstige initiatieven kunnen worden getoetst.

3.1.3 Speelruimtebeleid

Om bewegen onder vooral de jeugd te stimuleren wil de gemeente bij de (her-)inrichting van de openbare ruimte voorzien in voldoende aanbod van speelruimte op wijk- en buurniveau. Door de huidige en geprognoseerde bevolkingssamenstelling van bestaande en nieuwe wijken te monitoren kan zij dit aanbod gericht aan laten sluiten op leeftijdscategorieën. Op basis van deze gegevens worden de speelplaatsen in de gemeente opnieuw ingericht waarmee deze voldoen aan de huidige wetgeving en vraag.

Naast demografische trends zijn ook andere ontwikkelingen van invloed op de inrichting van speelruimte. Daarom is periodieke actualisatie van ons beleid gewenst. De komende jaren wordt de nota speelruimtebeleid dan ook geactualiseerd.

3.2 Kinderen en senioren

De doelgroepen kinderen, jeugd en jongeren, senioren en mensen met een beperking vormen de kern van het sportstimuleringsbeleid, aangezien bij deze doelgroepen de grootste 'gezondheidswinst' valt te behalen. Door middel van gericht en structureel investeren in deze doelgroepen kan een leefstijlverandering worden bereikt. Uit de Jongerenpeiling is gebleken dat de incidentele (eens per maand) en de frequente (eens per week) sportbeoefening van jeugd en jongeren in verschillende leeftijdscategorieën sinds 2008 procentueel flink is toegenomen. De doelgroep 16 tot en met 19-jarigen verdient echter extra aandacht, omdat de frequente sportdeelname van deze leeftijdsgroep relatief snel terugloopt. Jaarlijks evalueert de gemeente samen met het Sportbedrijf of de sportstimuleringsactiviteiten voldoende bijdragen aan de doelstelling van het bevorderen van de structurele en actieve sportparticipatie en een vermindering van de bewegingsarmoede. De effecten op langere termijn worden gemeten in de Jongeren- en/of Stadspeiling.

3.2.1 Kinderen, jeugd en jongeren

JeugdActiviteitenPas (JAP)

De JeugdActiviteitenPas is een sportkennismakingsprogramma dat sinds 2002 bestaat voor het basisonderwijs en in 2010 is uitgebreid naar de onderbouw van het voortgezet onderwijs. Hoewel de pas voorheen vooral een JeugdSportPas was, is de naam gewijzigd in Jeugdactiviteitenpas nu kinderen ook voor andere activiteiten, zoals muziek, cultuur en natuur kunnen kiezen. Tot de doelgroep behoren alle kinderen uit de groepen 3 t/m 8 van de Amstelveense basisscholen en de onderbouw van het voortgezet onderwijs. De deelname bedroeg in 2011 ruim 600 kinderen en gemiddeld veertien verenigingen.

Sport en Spel in de wijk en de Meerkamp

In samenwerking met de welzijnsorganisaties organiseert het Sportbedrijf gedurende de zomervakantie Sport- en Spelactiviteiten in de wijk. Vergelijkbare activiteiten organiseert het Sportbedrijf in de Meerkamp maar dan tijdens alle vakanties. Intensivering hiervan is mogelijk op basis van Het projectplan voor de inzet van de buurtsportcoach (zie subparagraaf 4.1.2) maakt het mogelijk deze activiteiten te intensiveren.

Sportactiviteiten Down Town

Het pilot project sportactiviteiten voor de Westwijkse jeugd in Down Town is goed ontvangen. Het Sportbedrijf en de gemeente zijn in overleg of en zo ja, op welke wijze dit project wordt gecontinueerd.

Instuiven

Het Sportbedrijf ondersteunt instuiven die de wijkcentra in buurthuizen/sportzalen (Meent, Westend) organiseren voor een trouw jeugdig publiek van gemiddeld 35 kinderen. Gezien de deelname vindt mogelijk een uitbreiding naar andere stadswijken plaats en continueert het Sportbedrijf de ondersteuning.

3.2.2 Ouderen

55+ Galm project

Om een gezonde en actieve leefstijl te bevorderen is er het Galm project - inclusief conditietest- voor naderende senioren. In Amstelveen zijn 24 groepen actief. Aan de hand van testen door deskundigen wordt een "beweegadvies" opgesteld waarna deelnemers individueel kiezen voor een sport- en/of beweegactiviteit.

Bokstraining voor senioren

Een particulier initiatief vanuit de doelgroep heeft aan de basis gestaan van een pilot die het Sportbedrijf, gezien de animo, heeft bestendigd.

Aquafitness voor senioren

In 2012 is de Meerkamp gestart met naar keuze drie fitnesslessen op de maandagochtend. Gemiddeld doen circa 250 senioren per ochtend mee. Deze activiteit biedt de Meerkamp naast de verschillende soorten aquafitness lessen (ook voor niet-senioren) die standaard in het programma zijn opgenomen.

Project sociale kaart

Dit gemeenschappelijk project van onderwijs, welzijn, eerstelijns gezondheidszorg, fysiotherapie en sport beoogt de gezondheid van senioren te bevorderen door hen overzicht en handreikingen te bieden via een "kaart" (= folder). Ook krijgen zij advies over de mogelijkheden om gezond te leven en te bewegen. Ook niet-senioren kunnen uiteraard van de "complete verwijsinformatie" gebruik maken. Het is een eerste stap in een collectieve aanpak om de verbinding tussen mensen in buurten te bevorderen.

3.3 Activiteitenaanbod voor mensen met een beperking

De gemeente wil een passend aanbod sportactiviteiten om mensen met een beperking en chronisch zieken (weer of meer) aan het sporten te krijgen. Conform nationaal beleid en in regionaal verband worden de mogelijkheden voor aangepast sporten vergroot, onder andere door dit aanbod bij 'reguliere' verenigingen en organisaties te stimuleren. De uitvoering is via een subsidie uitgezet bij Sportservice Noord-Holland. In aanvulling daarop organiseert het Sportbedrijf activiteiten in de Meerkamp en andere binnensportaccommodaties. Het bestaande aanbod wordt gehandhaafd en, op basis van een inventarisatie, mogelijk aangepast en/of beter onder de aandacht gebracht.

3.3.1 Handhaven bestaand aanbod

De gemeente beoogt de huidige sportactiviteiten voor mensen met een beperking te handhaven. Samengevat betreft dit aanbod het volgende.

Waterbehandeling in De Meerkamp

De waterbehandeling in zwembad De Meerkamp is gericht op zuivering met behulp van Ozon. Het gebruik van chemicaliën wordt tot een minimumbeperkt, waardoor het badwater vergeleken met conventionele systemen geschikter is voor Cara patiënten. Na gebruik wordt het badwater ingezet voor warmteterugwinning en uiteindelijk als spoelwater van vuilcontainers.

Zwemmen voor mensen met een visuele beperking

Met een bijdrage uit het budget sportstimulering kan sportvereniging Cormeta deze activiteit organiseren in het wedstrijdbassin van de Meerkamp.

Sportinstuif voor 55+ en minder validen in De Meent

De instuif trekt gemiddeld vijftien enthousiaste deelnemers per les waaronder 55-plussers met een bewegingsbeperking die vanuit de GALM testdag zijn doorverwezen.

Maatwerk

Vanuit onze regionale samenwerking met Sportservice Noord-Holland wordt maatwerk geboden aan Amstelveeners met een beperking die willen sporten in of buiten Amstelveen. De regiomedewerker aangepast sporten ondersteunt verenigingen bij het oprichten of voortzetten van een gehandicaptenafdeling. Naast communicatie en promotie van aangepast sporten organiseert de regiomedewerker activiteiten op scholen, bijvoorbeeld rolstoelsporten of rolstoelvaardigheidscursus.

3.3.2 Inventarisatie toegankelijkheid activiteiten

In overleg met het Sportbedrijf, de regiomedewerker van Sportservice Noord-Holland en de Participatiegroep Gehandicapten Amstelveen inventariseren wij de toegankelijkheid van het sportactiviteitsaanbod voor mensen met een beperking. Op basis van de conclusies en aanbevelingen zullen wij zonodig voorstellen doen om het aanbod aan te passen en/of beter onder de aandacht brengen.

3.4 Jump-in en JOGG

Het integraal aanbieden van sportstimulering en gezondheidsbevordering en -voorlichting, in de vorm van het programma Jump-in en aansluiting bij het programma Jongeren op Gezond Gewicht (JOGG).

3.4.1 Jump-in

Een programma gericht op gezondheid en leefstijl dat met veel succes in 2011 in samenwerking met de GGD is gestart en in 2012 op drie basisscholen en een instelling voor Voortgezet Onderwijs wordt aangeboden. Doelstelling is om het programma te bestendigen en waar mogelijk uit te breiden naar andere scholen.

3.4.2 JOGG

Gezamenlijk met Aalsmeer beogen wij in samenwerking met de GGD aan te sluiten bij het programma van JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht). Mede door de toezeggingen die het Sportbedrijf van het bedrijfsleven heeft verkregen voor financiële ondersteuning van JOGG, ligt het voor de hand dat het Sportbedrijf betrokken is bij de coördinatie van JOGG.

3.5 Bewegingsonderwijs

De gemeente doet een beroep op het onderwijs om te zorgen voor kwalitatief goed bewegingsonderwijs. Wij willen programma's handhaven en bij succes of behoefte uitbreiden, onder meer door relaties te leggen met naschoolse activiteiten en het aanbod van sportverenigingen.

Clinics in schooltijd

In samenwerking met de scholen voor basisonderwijs en sportorganisaties (verenigingen, trainers, instellingen) verzorgt het Sportbedrijf kennismakingsclinics in meerdere sporten naast de gymles. Doel: kinderen in beweging krijgen en kennis laten maken met sporten. Kengetal 2011: 246 clinics gegeven in een negental sporten met in totaal bijna 6.000 deelnemers.

Jaarlijkse schoolsporttoernooien

Voor het basisonderwijs en voortgezet onderwijs worden binnenscholen en bij voorkeur in samenwerking met de verenigingen toernooien georganiseerd. Met name volleybal, voetbal en hockey verheugen zich in een grote deelname (2011: 900 deelnemers).

In het regeerakkoord "Bruggen slaan" van oktober 2012 is opgenomen dat het kabinet streeft naar een uitbreiding van lesuren sport en bewegen in het primair onderwijs en wel naar tenminste drie uur per week. De huidige norm betreft twee lessen van 45 minuten per week per groep. Het voornemen betekent dus een verdubbeling van het lesuren sport en bewegen.

In april 2013 is nog niet bekend of dit voornemen dient te worden geëffectueerd in binnen-, buitensportaccommodaties, schoolpleinen en/of de openbare ruimte. De ruimtelijke en financiële gevolgen van dit voornemen zijn daarom nog nader te bepalen.

Dit is een goed voorbeeld van een succesvol samenwerkingsverband tussen de deelnemende onderwijsinstellingen en sportverenigingen dat met een makelaarsrol van het Sportbedrijf meer navolging verdient.

Jaarlijkse sportdag

Het Sportbedrijf biedt logistieke ondersteuning aan de schoolsport commissies die jaarlijks een sportdag organiseren voor kinderen uit de groepen 8 in het basisonderwijs. Aantal deelnemers per jaar: circa 850.

Projecten voor de brede school en naschoolse opvang

Naast een circusproject is er een sportproject gestart voor meerdere brede scholen. Als dit project een succes blijkt, wil het Sportbedrijf de samenwerking uitbreiden.

3.6 Monitoring deelname sport en bewegen

Het integrale gemeentelijk sportbeleid is erop gericht de deelname aan sport en bewegen te vergroten. Om op een juiste wijze te monitoren in welke mate aan deze doelstelling wordt voldaan, stellen wij voor om de effectindicatoren te verbijzonderen en daarvoor op leeftijdscategorieën te monitoren op gestandaardiseerde normen zoals opgenomen in paragraaf 2.2.

De resultaten van deze monitoring bieden handvatten voor het optimaliseren van doelgroepgerichte sport- en beweegprogramma's c.q. -activiteiten.

4. Meedoen in Amstelveen

Bewoners van Amstelveen vinden sport een leuke en belangrijke tijdsbesteding. Het is een manier om mee te doen aan de samenleving en zich te ontplooien en ontwikkelen.

Alle Amstelveners wordt gevraagd een bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van de stad. Door actief mee te doen kunnen burgers bijdragen aan een kwalitatief goed sportaanbod. We hebben het hier over de vele vrijwilligers die in Amstelveen op het gebied van sport actief zijn. Zonder hen kunnen sportverenigingen niet functioneren. De gemeente Amstelveen streeft naar een kwalitatief goed sport- en beweegaanbod dat aansluit op de behoeften en mogelijkheden van alle inwoners. Dit vraagt dat onze bewoners bekend zijn met het sportaanbod en de mogelijkheden van (anders) georganiseerde sport. Wij willen beschikken over een goed georganiseerd sportaanbod met voldoende begeleiding door vrijwilligers en/of professionals.

Sport en bewegen moet voor iedereen toegankelijk, bereikbaar en betaalbaar zijn. De gemeente heeft hier een faciliterende en ondersteunende rol in. Komende jaren krijgt de maatschappelijke functie van sportverenigingen bijzondere aandacht. Sportverenigingen staan onder druk omdat minder volwassenen kiezen voor sporten in verenigingsverband, terwijl het aantal kinderen dat lid wil worden toeneemt. Wij willen de toekomst van sportverenigingen veilig stellen. Zij zijn een onmisbare schakel in ons sportaanbod. De gemeente wil hen ondersteunen en helpen zoeken naar de maatschappelijk actievere rol die zij kunnen vervullen in relatie tot bijvoorbeeld kinderopvang, bewegingsonderwijs en anders-georganiseerde sport. Sportverenigingen kunnen aantrekkelijker worden door te moderniseren en de organisatie te professionaliseren. Indien de voorgestelde kostprijsoriëntatie leidt tot een verhoging van de tarieven en een compensatiesubsidie voor verenigingen dan wordt deze subsidie verbonden aan een tegenprestatie op het gebied van een bredere maatschappelijke inzet.

Om verenigingen te versterken nemen wij ons voor:

- 4.1 het aanbod van sportactiviteiten waar nodig te verbeteren. Daarbij maken wij gebruik van bestaande en nieuwe samenwerkingsverbanden zoals het onderwijs, ministerie van VWS, bedrijfsleven en derden;
- 4.2 de verenigingen te faciliteren door:
  - de besturenacademie te handhaven die gericht is op het ondersteunen en opleiden van sportbestuurders en –vrijwilligers alsmede de bevordering van onderlinge uitwisseling van kennis en ervaring;
  - verenigingen die dat wensen te ondersteunen bij het werven en behouden van vrijwilligers;
  - via de besturenacademie in te zetten op het creëren van een veilig sportklimaat.

De relatie tussen deze voornemens en de ambities c.q. doelstellingen is inzichtelijk gemaakt in bijlage 2.

4.1 Ondersteuning sportactiviteiten in de buurt

Het aanbod wordt waar nodig verbeterd. Hierbij maken we nadrukkelijk gebruik van de mogelijkheden van bestaande en nieuwe samenwerkingsverbanden zoals het onderwijs en nieuwe media.

4.1.1 Samenwerkingsverbanden

Als sportbeoefening, vooral binnen de verenigingen, een doel op zich is, spreken we van de primaire waarde van sport. Verenigingen rekenen erop dat de gemeente hen hierin ondersteunt door accommodaties en faciliteiten laagdrempelig en soms exclusief beschikbaar te stellen.

Sport wordt echter steeds belangrijker als middel om een gezonde leefstijl (gezondheid), de leefbaarheid in wijken of de ontwikkeling van kinderen (onderwijs) te bevorderen. De rol en de verwachtingen die we hebben van de sportvereniging veranderen. Nieuwe partners zoals het onderwijs en welzijnsinstellingen alsmede zorgaanbieders en het bedrijfsleven doen hun intrede.

De trend dat ook fitnessbedrijven en kinderopvangorganisaties een bijdrage (willen) leveren aan gezond bewegen en sportstimulering juichen wij toe. Wij zien hun rol als een samenwerkende partner in de keten die "meedoet om jong en oud(er) in beweging te krijgen".

Het instrumentele aspect van sport noopt de gemeente en het Sportbedrijf verbinding te zoeken met het onderwijsveld, zorginstellingen, welzijnsorganisaties en de lokale sport- en beweegorganisaties. Samen met het Sportbedrijf willen wij initiatieven nemen om bestaande samenwerkingsverbanden te versterken en nieuwe aan te gaan.

4.1.2 Sport en Bewegen in de Buurt

Het aangaan en versterken van samenwerkingsverbanden wordt mede mogelijk door het programma 'Sport en Bewegen in de Buurt' dat de Rijksoverheid in 2012 samen met VNG, NOC*NSF, VNO-NCW, MKB Nederland, gemeenten, sport- en beweegaanbieders en het bedrijfsleven is gestart. Doel is het sporten en bewegen in de buurt te stimuleren. De belangrijkste pijler van het programma is de buurtsportcoach: een cofinancieringsregeling voor gemeenten om meer mensen in hun eigen nabije omgeving te laten sporten en bewegen. De buurtsportcoach legt verbindingen tussen sport- en beweegaanbieders én andere sectoren zoals onderwijs, cultuur, welzijn, gezondheid en buitenschoolse opvang/kinderopvang.

Amstelveen heeft op 4 december 2012 besloten⁷ hieraan deel te nemen. In het plan van aanpak voor de buurtsportcoaches wordt een belangrijke rol voor de verenigingen weggelegd om optimaal te profiteren van elkaars mogelijkheden om de sportdeelname te verhogen. Het ligt voor de hand dat het Sportbedrijf de coördinatie heeft bij de aanstelling en het plan van aanpak voor de buurtsportcoaches.

4.1.3 Bijdragen derden

Vanuit de netwerkfunctie die het Sportbedrijf als verbindende schakel tussen de gemeentelijke organisatie en de diverse sportactoren inneemt, worden bij het bedrijfsleven en andere bronnen fondsen geworven voor de programma's / activiteiten die zij in het kader van sportstimulering, kennisbevordering en talentontwikkeling aanbiedt. We zullen ons als gemeente inspannen om het Sportbedrijf te ondersteunen bij het ondernemen van acties voor het genereren van dergelijke "derdengelden".

4.2 Verenigingsondersteuning

De waardering voor de sportverenigingen in Amstelveen blijft onverminderd hoog, zeker nu sport naast doel ook als middel wordt gezien. Wij zijn ervan overtuigd dat de betekenis van sportverenigingen alleen maar toeneemt. Dat veronderstelt dat bestuurders en andere bij de vereniging betrokken functionarissen, naast het beroep dat de vereniging al op hen doet, ook op die (extra) maatschappelijke taken toegerust dienen te zijn. Dat de intensiteit en complexiteit van het verenigingswerk toenemen wordt breed onderkend.

"Professionalisering van de liefhebberij" is het sleutelwoord voor het leerproces dat het Sportbedrijf sinds 2012 ondersteunt met de Besturenacademie.

⁷ Besluit B&W L-B-Z-2012/042417

4.2.1 Besturenacademie

We faciliteren het Sportbedrijf met de besturenacademie gericht op het ondersteunen en opleiden van sportbestuurders en -vrijwilligers. Daarbij leidt het tot onderlinge uitwisseling van kennis en ervaring. De besturenacademie biedt een gericht programma van kennis- en informatieoverdracht. Idee is om cursussen, seminars en andere vormen van kennisoverdracht zo veel mogelijk te laten verzorgen door bedrijven en organisaties die op de gevraagde expertisegebieden kundig zijn. Door dit in de vorm van sociale sponsoring aan te bieden blijft de toegangsdrempel laag. De eerste ervaringen en reacties zijn positief⁸.

4.2.2 Vrijwilligers

Verenigingen die dat wensen, ontvangen afzonderlijke steun bij het werven en behouden van vrijwilligers. Een pilot project dat het Sportbedrijf, Sportservice Noord-Holland samen met Sporting Martinus in 2012 heeft gedaan heeft de vereniging circa 200 vrijwilligers opgeleverd.

4.2.3 Veilig sportklimaat

Hoewel er wekelijks duizenden actieve sporters, vrijwilligers en liefhebbers in Amstelveen plezier beleven aan sport, worden zij soms geconfronteerd met onwenselijk gedrag. Als gemeente staan wij voor sportiviteit, respect en gelijke behandeling. Wij verwachten dit ook van onze partners. Het spreekt voor zich dat de gemeente staat voor de handhaving van alle wettelijke bepalingen waarin dit is geborgd, bijvoorbeeld artikel 1 van de grondwet ter voorkoming en bestrijding van discriminatie. Daarbij onderschrijven wij de initiatieven die vanuit de besturenacademie zijn en worden ondernomen om verenigingen te ondersteunen bij het voorkomen en bestrijden van ongewenst gedrag.

Hier kunnen alle betrokken partijen aan bijdragen. Zo heeft het Sportbedrijf alle Amstelveense en Uithoornse sportverenigingen uitgenodigd om op 15 januari 2013 in Amstelveen de theatervoorstelling 'Naar een veiliger sportklimaat' bij te wonen, bedoeld voor sportbestuurders, trainers, coaches, begeleiders, scheidsrechters en officials. De voorstelling komt voort uit het programma 'Naar een veiliger sportklimaat' dat onderdeel uitmaakt van het actieplan dat sportbonden en NOC*NSF in opdracht van het ministerie van VWS hebben ontwikkeld om agressie en geweld rondom de sportvelden te voorkomen en bestrijden. Een ander voorbeeld is het actieplan 'Voetbal voor iedereen' dat de KNVB inzet om in overleg met de verenigingen acceptatie van seksuele diversiteit te vergroten.

---

⁸ Begin 2013 zijn er programma's (geweest) voor onder andere: werving en behoud vrijwilligers (meerdaagse workshop), financiële huishouding verenigingen/stichtingen, ouders van kinderen die aan topsport doen, werving en behoud sponsoropbrengsten (meerdaagse workshop), et cetera.

5. Talentvol Amstelveen

Amstelveen kent een vruchtbaar sportklimaat waarin sporters optimaal kunnen presteren en hun prestaties worden gewaardeerd. De gemeente koestert talentvolle sporters en ondersteunt wanneer mogelijk en noodzakelijk de begeleiding naar nationale trainingscentra of topclubs.

De prioriteit binnen het Amstelveense sportbeleid ligt bij gezond bewegen, sportstimulering, recreatiesport en breedtesport. Talentontwikkeling en topsport vloeien van nature voort uit de breedtesport en worden vanuit die optiek ondersteund. Een logisch gevolg daarvan is het, inmiddels geëffectueerde, besluit om het Sportbedrijf en de STAV tot één organisatie samen te voegen. Samen met het Sportbedrijf en hun partners willen we talentvolle sporters en verenigingen met sportieve ambities wel blijven faciliteren. Op die manier beogen we de sportparticipatie van deze talentvolle, maar gezien hun leeftijd (vanaf 10 jaar) voor sportuitval kwetsbare, groep jongeren te bevorderen. De icoonwerking van talentvolle leeftijdsgenoten trekt nieuwe jeugdleden aan en versterkt de club.

Amstelveen blijft aangesloten bij het regionale samenwerkingsverband voor de acquisitie en organisatie van top- en breedtesportevenementen. Zij werkt samen met Amsterdam, Almere, Haarlemmermeer, provincie Noord-Holland en provincie Flevoland om regionale evenementen optimaal op elkaar te laten aansluiten en van elkaar te profiteren. Voor Amstelveen betekent dit dat we vooral inzetten op de maatschappelijke spinoff van deze evenementen, bijvoorbeeld de stijging van de sportparticipatie en de organisatie van schooltoernooien en sportstimuleringsprogramma's. Graag zouden wij de regionale samenwerking intensiveren, specifiek op het gebied van accommodaties en effectieve sportprogramma's en -interventies.

Om hieraan bij te dragen, nemen wij ons voor:

- 5.1 de subsidierelatie met Sportbedrijf voort te zetten voor hun activiteiten op het gebied van lokale talentontwikkeling en evenementen;
- 5.2 in te zetten op regionale samenwerking op het gebied van evenementen, accommodaties en projecten.

De relatie tussen deze voornemens en de ambities c.q. doelstellingen is inzichtelijk gemaakt in bijlage 2.

5.1 Talentontwikkeling en evenementen

Voor het continueren van de subsidierelatie met het Sportbedrijf voor hun activiteiten op het gebied van lokale talentontwikkeling en evenementen beziet de gemeente of en in welke mate accenten kunnen worden gelegd op het volgende.

5.1.1 Studie- en overige faciliteiten

In enkele jaren tijd is vanuit het niets een "gecertificeerd" talentenbestand opgebouwd van zo'n 150 jonge sporters dat niet alleen hun vorderingen in hun sport volgt maar ook nadrukkelijk kijkt naar hun sociale ontwikkeling. Het Sportbedrijf speelt als adviseur van alle scholen in het voortgezet onderwijs in Amstelveen een belangrijke rol bij het al dan niet verkrijgen van afzonderlijk op maat gesneden studiefaciliteiten. Wij achten voortzetting van het samenwerkingsprotocol⁹ dat het Sportbedrijf met de VO-scholen heeft afgesloten van belang.

⁹ Het protocol is vastgesteld door het Sportbedrijf en alle Amstelveense voortgezet onderwijsinstellingen en stelt talenten in staat studiefaciliteiten in verband met de uitoefening van hun sport aan te vragen. De school besluit op basis van het betreffende onderwijssysteem,-doelstellingen en binnen het kader van de leerplichtwet; het protocol heeft de instemming van de leerplichtambtenaar. Het belang van het Sportbedrijf is het bouwen en onderhouden van een betrouwbaar actueel talentenbestand (mede van belang voor het verder uitbouwen van talentontwikkeling). Het belang van de school is een gedegen expert- advies te krijgen over de talentstatus van een sporter die faciliteiten van de school wenst en de inhoud van de aanvraag zelf.

Het draagt in hoge mate bij aan de groei van Amstelveense talenten en onderscheidt zich door een aanpak die niet alleen is gericht op nationaal erkende talenten maar ook op lokaal aanstormend talent. Directe (financiële en/of) steunvragen van talenten kunnen door het Sportbedrijf worden gehonoreerd op de wijze zoals te doen gebruikelijk ("kleine zetjes in de rug") en voor zover het budget toereikend is. Externe sponsors kunnen eveneens behulpzaam zijn.

5.1.2 Sportfaciliteiten

De talentscholen (-academies) zijn ook een goed middel. Opgezet vanuit de breedte (badminton, basketbal, tennis) of vanuit het "niets"(volleybal) krijgen jonge kinderen de gelegenheid hun talenten te ontwikkelen. Deze ontwikkeling willen wij binnen de beschikbare middelen een kans geven, evenals de overkoepelende talentacademie van het Sportbedrijf. Daarbij kan de gemeente niet zonder de steun van het bedrijfsleven en zelf is niet uit te sluiten dat aan betrokken ouders een bijdrage wordt gevraagd. Voor de talenten zelf geldt dat zij tenminste beschikbaar moeten zijn om "de breedtesport te helpen" (via het geven van clinics, trainingen of anderszins). Ook zullen zij (de ouders) zich moeten verplichten om bij vrijwillig vertrek naar elders (een deel van) de opleidingskosten te (laten) vergoeden.

5.1.3 (top-)Sportevenementen

De afgelopen jaren hebben gemeente en Sportbedrijf allerlei sportevenementen in meerdere takken van sport ondersteund. Voorbeelden van vaste en incidentele aanvragen zijn de Junior Masters (badminton), Open Startbaan Toernooi (tennis), Midzomernachtcross (atletiek), City Beach Event (voetbal e.a. op het Stadsplein), NK Estafette (atletiek), Benelux Danskampioenschappen, Europees kampioenschap softbal voor heren, jaarlijkse kampioenenhuldiging.

We willen de gekozen lijn continueren met dien verstande dat binnen het beschikbare budget evenementen die geïnitieerd en gedragen worden door de lokale samenleving en het Sportbedrijf bij een overeenkomstig draagvlak en spin-off de voorkeur genieten boven evenementen van niet-lokale partijen en/of beroepsorganisaties. Subsidieaanvragen dienen in het vervolg tijdig te worden ingediend zodat periodiek een afweging kan worden gemaakt over welke er worden gehonoreerd en zo ja, in welke mate.

5.2 Regionale samenwerking

Op het gebied van evenementen, accommodaties en projecten zoekt de gemeente regionale samenwerking. De belangrijkste en meest concrete samenwerkingsverbanden zijn de SportAs¹⁰ en de topsportevenementen waarin we sinds 2010 actief zijn.

Andere voorbeelden zijn onder andere:

- Het voornemen om samen met Aalsmeer JOGG gemeente te worden, expertise uit te wisselen en gezamenlijk met het Sportbedrijf en GGD inhoudelijk invulling aan te geven;
- Gesprekken die het Sportbedrijf en ESA¹¹ voeren over samenwerking;

In paragraaf 6.2 wordt voorgesteld om in 2013 onderzoek te verrichten naar de benutting van en behoefte aan gemeentelijke sportvoorzieningen. Voor zover per tak van sport van toepassing, zal in dit onderzoek ook in regionaal verband de aan-/afwezigheid van sportvoorzieningen worden getoetst.

---

¹⁰ Zie subparagraaf 3.1.2

¹¹ ESA: Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer B.V.

6. Kaart van Amstelveen

Amstelveen is een aantrekkelijke plaats om te wonen, werken en sporten; de gemeente houdt bij de ruimtelijke inrichting van de stad rekening met de grote populariteit van sport.

Sportaccommodaties zijn altijd het fundament van sportbeoefening geweest. De beschikbaarheid van goede sportvoorzieningen is een voorwaarde voor het bestaan van verenigingen. Gemeentelijk sportbeleid stond lange tijd gelijk aan sportaccommodatiebeleid. Dat ligt nu anders. Sportbeleid is meer dan accommodatiebeleid. Maar er is nog iets veranderd. Sportbeoefening is niet langer het primaat van de sportvereniging. Daarom is het ook niet langer vanzelfsprekend dat het accommodatiebeleid uitsluitend op sportverenigingen is toegesneden. Juist daar valt winst te behalen. De toename van het aantal anders georganiseerde sporters stelt andere eisen aan de inrichting van zowel accommodaties als de openbare ruimte. De openbare ruimte wordt gebruikt voor allerlei sporten, zoals hardlopen, wandelen, fietsen en allerlei vormen van straat sport. Een sportieve inrichting van de openbare ruimte is nodig om spelen mogelijk te maken en inwoners aan te zetten tot sport en bewegen.

Daarnaast beogen we een voldoende kwalitatief, hoogwaardig aanbod aan binnen- en buitensportaccommodaties in stand te houden dat toegankelijk is voor alle doelgroepen en gericht is op multifunctioneel gebruik. We houden onze kwaliteit van accommodaties op peil met reguliere vervangingen. Realisering, beheer en exploitatie van sportvoorzieningen geschiedt tegen zo laag mogelijke kosten.

Het faciliteren van verenigingsbehoeften gaan we meer dan voorheen verbinden aan voorwaarden. Zo zal de gemeente voor het realiseren of instandhouden van sportvoorzieningen beoordelingscriteria hanteren zoals:

- voldoende stabiliteit van de gebruiker in ledental en betalingsgedrag;
- het leveren van tegenprestaties in de vorm van bredere maatschappelijke inzet;
- de planningsnormen van VNG¹² en/of NOC*NSF voor de capaciteit en benutting van de voorzieningen;
- de aan- of afwezigheid van overeenkomstige voorzieningen met voldoende capaciteit in de regio.

Dit sluit niet uit dat we startende verenigingen een kans willen geven zich in Amstelveen te vestigen. Zij mogen naar evenredigheid aanspraak maken op (mede-) gebruik van gemeentelijke sportvoorzieningen mits zij voldoende en structureel lokaal draagvlak hebben. Wanneer verenigingen door oplopende capaciteitsoverschotten en/of betalingsachterstanden structureel te klein of instabiel blijken om levensvatbaar te zijn, legt de gemeente bij de ingebruikgave van voorzieningen de voorwaarde op om samen te werken of te fuseren.

De gemeente ziet meer ondernemerschap op de sportparken door Sportbedrijf en verenigingen, en niet zozeer extra inspanningen van de gemeente zelf, als belangrijk middel om de kwaliteit en uitstraling te verbeteren en het multifunctionele gebruik te bevorderen. Daarnaast wil de gemeente een directe relatie leggen tussen de zelfwerkzaamheid van verenigingen, de beheerkosten van de gemeente en de ingebruikgavetarieven van het Sportbedrijf aan sportverenigingen. Door een kostprijsoriëntatie op het tarievenstelsel toe te passen willen wij meer transparantie bieden in de kosten die de gemeente en het Sportbedrijf maken om de sportvoorzieningen te realiseren en in stand te houden. Daarbij beogen wij te komen tot een transparante en evenwichtige vorm van normering met mogelijk meer gelijkheid tussen de verenigingen tot gevolg.

De gemeente blijft via vergunningverlening en bestemmingsplannen betrokken bij ontwikkelingen in het Amsterdamse Bos en initiatieven omtrent de Sportas.

¹² VNG: Vereniging Nederlandse Gemeenten

Om hieraan bij te dragen nemen wij ons het volgende voor:

- 6.1 verdeling van taken en verantwoordelijkheden door:
  1. overdracht van buitensportbeheer aan het Sportbedrijf;
  2. compensatie van zelfwerkzaamheid aan buitensportverenigingen;
  3. mogelijke overdracht van horecataken aan verenigingen;
  4. formalisatie van gebruikersoverleg;
- 6.2 onderzoek en monitoring van de capaciteitsbenutting van en de behoefte aan de gemeentelijke sportvoorzieningen op basis van objectieveerbare planningsnormen;
- 6.3 onderzoek tarievenstelsel op basis van kostprijzen.

De relatie tussen deze voornemens en de ambities c.q. doelstellingen is inzichtelijk gemaakt in bijlage 2.

6.1 Verdeling van taken en verantwoordelijkheden

Onder de gemeentelijke kerntaken inzake sport verstaan we:

- ontwikkelen van het strategisch sportbeleid;
- het (doen) uitwerken van het sportbeleid in beleidsnotities en uitvoeringsplannen;
- vaststellen en afgeven van subsidiebeschikkingen;
- toetsen van begroting en jaarrekening van het Sportbedrijf;
- adviseren van de wethouder sport, het college van B&W, de raadscommissie en de raad.

In de huidige situatie behoren vanwege het beheer van de gemeentelijke sportaccommodaties ook correctief (schades/vandalisme), regulier en groot onderhoud alsmede renovaties en nieuwbouw tot de taken van de gemeente. Net als het volledige beheer van de hekken, groenvoorzieningen, parkeervoorzieningen en ontsluitingswegen.

Waar de gemeente voorziet in het aanbod van sportvoorzieningen, zijn het grotendeels de verenigingen die het mogelijk maken dat sporters van dit aanbod gebruik kunnen maken. Met hun vele vrijwilligers leveren sportverenigingen de grootste bijdrage aan de doelstellingen van ons sportbeleid, zoals sportstimulering, talentontwikkeling, samenwerking en participatie.

In de sportverenigingsdeelname wijkt Amstelveen positief af van het nationaal gemiddelde zoals gemeten door NOC*NSF. Van alle inwoners van Amstelveen is ruim 31% lid van een sportvereniging; hetgeen ruim 5% hoger is dan het nationaal gemiddelde¹³.

Waar verenigingen inwoners faciliteren met hun activiteitenaanbod, faciliteert het Sportbedrijf de verenigingen. Het Sportbedrijf fungeert als loketfunctie waar een ieder terecht kan met alle vragen over sport en bewegen. Hieronder vallen ook alle accommodatiezaken waarvoor verenigingen en overige gebruikers zich tot het Sportbedrijf wenden en niet tot de gemeente.

Anno 2013 zijn de taken van het Sportbedrijf op hoofdlijnen als volgt te omschrijven:

- ingebruikgave (verhuur), exploitatie en beperkt beheer gemeentelijke sportaccommodaties;
- sportstimulering (i.s.m. gezond bewegen, verenigingsondersteuning);
- talentontwikkeling en topsport (-evenementen).

Het Sportbedrijf voert deze taken uit in opdracht van de gemeente, mede op basis van de gemeentelijke jaarlijkse outputsubsidie. Taken die het Sportbedrijf uitvoert zonder dat daar een gemeentelijke subsidie tegenover staat, zijn:

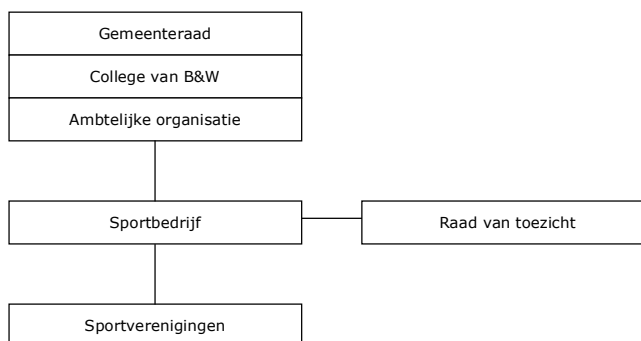
- horeca-exploitatie van de gemeentelijke sporthallen en tennisparken;
- gevraagde en ongevroegde advisering gemeente.

¹³ Bron: KISS rapportage voor de gemeente Amstelveen, NOC*NSF, 8 januari 2013.

De gemeente en het Sportbedrijf verhouden zich formeel tot elkaar als opdrachtgever : opdrachtnemer. Het Sportbedrijf wordt als zelfstandige organisatie terzijde gestaan door een Raad van Toezicht die toeziet op het beleid van de directie en daarbij het belang van het Sportbedrijf voorop stelt.

De verhoudingen zijn hiernaast schematisch weergegeven.

6.1.1 Overdracht beheertaken buitensport

Gemeente en Sportbedrijf willen dat het Sportbedrijf zich als professionele dienstverlener verder ontwikkelt, vooral in de uitvoering van de beheertaken. Vanuit de overtuiging dat beleid een kerntaak van de gemeente is en blijft, heeft zij een groot deel van de uitvoerende taken aan het Sportbedrijf overgedragen.

Gemeente en het Sportbedrijf voeren nog beiden beheertaken uit op de gemeentelijke sportaccommodaties. Op hoofdlijnen zijn de taken als volgt verdeeld:

Huidig / nulscenario

SB Sportbedrijf GM gemeente VN verenigingen

accommodatie	verbruiks- kosten	dagelijks onderhoud	kleine vervangingen	schades	onderhoud		reconstructies /nieuwbouw
					regulier	groot	
gymzalen/sporthallen	SB	SB	SB	GM	GM	GM	GM
zwembad	SB	SB	SB	GM	GM	GM	GM
tennisacc.	SB	SB	SB	GM	SB	GM	GM
buitensportacc.	GM	GM	GM	GM	GM	GM	GM
veld/baanverlichting	SB	SB	SB	GM	SB	GM	GM
hekwerken veld/baan	GM	GM	GM	GM	GM	GM	GM
hekwerken parkgrens	GM	GM	GM	GM	GM	GM	GM
groenvoorzieningen	GM	GM	GM	GM	GM	GM	GM
parkeren/ontsluiting	GM	GM	GM	GM	GM	GM	GM

Hierbij wordt opgemerkt dat:

- onder regulier en groot onderhoud vallen alle werkzaamheden die zijn gericht op instandhouding van het bestaande aanbod van gemeentelijke sportvoorzieningen;
- onder reconstructies /nieuwbouw vallen alle werkzaamheden die gericht zijn op reconstructie van het aanbod van gemeentelijke sportvoorzieningen, waaronder amoveren, renoveren, verbouwen, nieuw bouwen of een combinatie daarvan.

De klankbordgroepen van raads- en verenigingsvertegenwoordigers waren het eens met de doelstelling om meer eigen verantwoordelijkheid bij het Sportbedrijf en de sportverenigingen te leggen bij beheer, onderhoud en instandhouding van sportfaciliteiten. Dat betekent minder inmenging van de gemeente. Dat betekent ook dat het Sportbedrijf voor de primaire buitensportvoorzieningen ook regulier onderhoud, schadeonderhoud en groot onderhoud gaat doen en een compensatie levert voor de dagelijkse onderhoudstaken die gebruikers desgewenst zelf kunnen verrichten.

Schematisch ziet deze ontwikkeling er als volgt uit.

accommodatie	verbruiks- kosten	dagelijks onderhoud	kleine vervangingen	schades	onderhoud		reconstructies / nieuwbouw
					regulier	groot	
gymzalen/sporthallen	SB	SB	SB	GM	GM	GM	GM
zwembad	SB	SB	SB	GM	GM	GM	GM
tennisacc.	SB	SB	VN	SB	SB	SB	GM
buitensportacc.	SB	SB	VN	SB	SB	SB	GM
veld/baanverlichting	SB	SB	VN	SB	SB	SB	GM
hekwerken veld/baan	SB	SB	VN	SB	SB	SB	GM
hekwerken parkgrens	GM	GM	GM	GM	GM	GM	GM
groenvoorzieningen	GM	GM	GM	GM	GM	GM	GM
parkeren/ontsluiting	GM	GM	GM	GM	GM	GM	GM

Vooralsnog zijn er geen plannen voor overdracht van binnen-/zwemsporttaken. Op basis van de ervaringen met de overdracht van de buitensporttaken wordt op termijn onderzocht of en zo ja, in welke mate het wenselijk is de beheertaken van de binnensportaccommodaties en/of het zwembad ook aan het Sportbedrijf over te dragen. Overdracht van het beheer over de groenvoorzieningen en de uitvoering van reconstructies en nieuwbouw van sportvoorzieningen, ligt niet in de lijn der verwachting omdat:

- de verhuurder (gemeente) eindverantwoordelijk is voor reconstructies en nieuwbouw en niet de huurder /exploitant (Sportbedrijf);
- de huidige organisatiestructuur waarbij de gemeente zorg draagt voor groenvoorzieningen en het Sportbedrijf voor buitensportaccommodaties de beste waarborg voor kwaliteit is.

Het Sportbedrijf maakt bij bouwprojecten wel deel uit van de projectstructuur (ontwerpteam/bouwteam). Dit laat onverlet dat het Sportbedrijf te allen tijde haar (on-) gevraagde adviesrol kan uitoefenen.

Het Sportbedrijf en sportverenigingen krijgen meer eigen verantwoordelijkheid. Daarbij is de positie van de betrokken verenigingen duidelijker geworden. Zowel het Sportbedrijf als de verenigingen worden in staat gesteld om optimaal bij te dragen aan de instandhouding van de bestaande voorzieningen. Binnen de te stellen kwaliteitskaders hebben zij de vrije keuze om taken uit te besteden dan wel zelf uit te voeren. Voor de taken van het Sportbedrijf wordt een gedegen nulmeting en onderhoudsplanning gemaakt. Dit om te borgen dat het huidige gemeentelijke instandhoudingsbudget voldoende is om de taken uit te voeren en anderzijds om toezicht te houden op de mate waarin het Sportbedrijf daaraan voldoet. Voor de verenigingen geldt dat zij vrijwillig dagelijkse onderhoudstaken van het Sportbedrijf kunnen overnemen en hiervoor een compensatie ontvangen. De positie van de verenigingen wordt geborgd in het gebruikersoverleg (zie subparagraaf 6.1.4). Ten aanzien van de dagelijkse gang van zaken beperkt de gemeentelijke bemoeienis zich tot een minimum mits de taken van het Sportbedrijf gedetailleerd zijn omschreven in een service-level-agreement en de gemeente er periodiek op toeziet dat deze conform afspraak worden nagekomen.

De mogelijkheden voor kostenefficiëntie hangen af van de vraag of onderhoudstaken goedkoper kunnen worden verricht (in zelfwerkzaamheid en/of met lagere overheadlasten), beter kunnen worden ingepland (op momenten die het best in de eigen bedrijfsvoering kunnen worden ingepast) en beter met de eindgebruiker kunnen worden afgestemd (communicatie tussen Sportbedrijf en eindgebruiker vindt doorlopend plaats). Belangrijk aandachtspunt is dat het Sportbedrijf op dit moment nog niet op deze taken is ingesteld en de organisatie zal moeten aanpassen. Samen met mogelijke ontvlechtingskosten bij de gemeente zijn de efficiëntievoordelen de eerste jaren waarschijnlijk nog niet optimaal. Het uitgangspunt van budgetneutraliteit blijft evenwel van toepassing; de eventueel te behalen efficiëntiewinst komt ten goede aan de sportvoorzieningen en/of activiteiten.

6.1.2 Compensatie zelfwerkzaamheid

Sportverenigingen krijgen de gelegenheid om in zelfwerkzaamheid dagelijkse onderhoudstaken te verrichten en daarvoor door het Sportbedrijf te worden gecompenseerd. Het Sportbedrijf zal een nieuwe contractstructuur ontwikkelen die bij de omschreven wederzijdse rechten en plichten, onderscheid maakt in het type gebruiker (exclusief of deelgebruik), de aard van de onderhoudstaken die in zelfwerkzaamheid worden verricht en de compensatie die hier tegenover staat.

De regie over en controle op de wijze/kwaliteit van uitvoering van zelfwerkzaamheid ligt bij het Sportbedrijf en vereist voorafgaand een nadere uitwerking van de basistarieven en aanpassing van de tariefstructuur (zie 6.4).

Andersom kan en wil het Sportbedrijf ook onderhoudstaken uitvoeren voor verenigingen die enkele of alle sportvoorzieningen in eigendom hebben. Uiteraard staat het deze verenigingen vrij om te bepalen of zij van dit aanbod gebruik willen maken.

6.1.3 Horecatalaken

In de huidige situatie beschikken de meeste buitensportverenigingen over een eigen clubhuis waarin zij zelf de exploitatie voeren over de aanwezige horecavoorzieningen. Voor de binnensportaccommodaties en de tennisparken geldt dat het Sportbedrijf de horeca exploiteert. Een eventuele overdracht van deze taken aan de betreffende verenigingen kan, evenals bij de buitensportverenigingen, bijdragen aan de vitaliteit van de vereniging doordat:

- de leden zich in hun "eigen" clubhuis meer verbonden voelen met de vereniging;
- in het clubhuis meer en andere activiteiten voor leden en niet-leden kunnen worden aangeboden;
- de horeca exploitatie per saldo de verenigingskas kan aanvullen.

We onderzoeken de komende periode of en zo ja, onder welke voorwaarden het Sportbedrijf horecatalaken kan overdragen aan, al dan niet in samenwerkingsverband opererende, verenigingen. Het onderzoek geeft inzicht in de organisatorische en financiële consequenties voor zowel het Sportbedrijf, de verenigingen als de gemeente. Al naar gelang de interesse richt het onderzoek zich op afzonderlijke accommodaties en verenigingen zodat besluiten per object worden genomen.

Met deze voorwaarden zien we erop toe dat de betreffende verenigingen een vergelijkbare positie krijgen met de buitensportverenigingen die hun clubhuis en horeca reeds zelf in bezit/exploitatie hebben en daarvan naast de baten ook alle lasten dragen.

6.1.4 Gebruikersoverleg

Om de betrokkenheid van huurders degelijk en zinvol vorm te geven, zal het Sportbedrijf:

- voor de gebruikers van elk van de vijf sportparken per park kwartaaloverleg faciliteren;
- voor de gebruikers van alle binnen- en buitensportaccommodaties alsmede het zwembad op collectief niveau jaaroverleg faciliteren.

Het Sportbedrijf sluit en beheert de gebruiksovereenkomsten en fungeert als (dagelijks) aanspreekpunt voor de individuele verenigingen/huurders. Ook coördineert zij de contractconforme uitvoering van onderhoud, beheer en overige facilitaire diensten op de accommodaties, inclusief aanbestedingen; stuurt de operationeel medewerkers beheer en faciliteiten aan en ziet toe op de exploitatieresultaten (begroot en gerealiseerd) per park.

Een en ander heeft betrekking op de gemeentelijke voorzieningen en desgewenst ook de verenigingsvoorzieningen¹⁴ die aanwezig zijn op de volgende vijf sportparken:

- Sportlaan West (V.V. NFC, R.V. ARC 1890, V.V. KLM, DVH, MHC Amstelveen);
- Sportlaan Oost (V.V. Amstelveen Heemraad, A.F.C. Nautilus, H.V. Myra, KVA);
- Sportpark Overburg (Sporting Martinus, ALTC Aemstelburgh);
- Noorddammerweg (RKSV Roda '23);
- Tennispark Startbaan (LTC Startbaan).

6.2 Monitoring benutting en behoefte gemeentelijke sportvoorzieningen

Een ieder die in Amstelveen wil sporten en bewegen, beogen wij in beginsel te faciliteren met het bestaande aanbod van gemeentelijke sportvoorzieningen en de delen van de openbare ruimte die hierop zijn ingericht. De openstelling en instandhouding van de meeste gemeentelijke sportvoorzieningen gaat gepaard met dusdanig hoge kosten dat de we deze, om een optimale benutting te waarborgen, niet volledig doorberekenen in de gebruiksvergoeding. Een eventuele introductie van een kostprijsgeoriënteerde tariefstructuur doet aan dit beginsel niets af, al zullen zich op voorziening-, verenigings- en/of individueel niveau aanpassingen kunnen voordoen.

Vanzelfsprekend geldt voor de ingebruikgave van de binnensportaccommodaties dat voorrang wordt verleend aan de onderwijsinstellingen waarvoor de gemeente de faciliteringsverplichting draagt. Naast het onderwijs en lokale sportwedstrijden en trainingen wordt ook nog ander gebruik onderscheiden zoals bijvoorbeeld wijkactiviteiten, (inter-)nationale en regionale sport, profit en non-profit. Bij de vervanging of realisatie van voorzieningen wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met een multifunctionele inzetbaarheid. Voorbeeld hiervan is de toepassing van kunstgrasvoetbalvelden waarop tevens bewegingsonderwijs plaatsvindt. Uiteraard bepaalt de gemeente het moment waarop er ten behoeve van de kwaliteit en kwantiteit van de voorzieningen (vervangings-) investeringen plaatsvinden en laat zich hierbij informeren door het Sportbedrijf.

De komende periode doen we onderzoek naar de capaciteitsbenutting van en behoefte aan de gemeentelijke sportvoorzieningen om een antwoord te geven op de vraag bij welke sportvoorzieningen doet zich over-/ondercapaciteit voor, in welke mate is hiervan sprake, hoe structureel van aard is deze en wat is het meerjarenperspectief? In deze nulmeting geldt het huidige aanbod van gemeentelijke en, zo mogelijk, ook niet-gemeentelijke sportvoorzieningen en -accommodaties als vertrekpunt, zonder dat uitbreiding of inkrimping voor ogen staat tenzij de huidige en geprognosticeerde benutting hiertoe aanleiding geeft. Sportverenigingen die geen gebruik maken van gemeentelijke voorzieningen maar zelf voorzieningen in eigendom hebben, worden hiertoe eveneens in het onderzoek betrokken. Daarnaast wordt de aan-/afwezigheid van lokale sportvoorzieningen getoetst aan het regionale aanbod.

Om daarna het gebruik van de gemeentelijke sportvoorzieningen doorlopend te kunnen optimaliseren, wordt het Sportbedrijf gevraagd de accommodatiebenutting jaarlijks te rapporteren zodat capaciteitstekorten en -overschotten gesignaleerd en gevolgd kunnen worden opdat binnen het bestaande budget maatregelen kunnen worden getroffen voor zover het tekort c.q. overschot structureel van aard is. Onder structureel wordt in dit verband verstaan dat het geconstateerde tekort of overschot substantieel is en tenminste drie jaar aanhoudt.

¹⁴ Voor de verenigingsvoorzieningen geldt dat verenigingen desgewenst beheertaken aan het Sportbedrijf kunnen uitbesteden

Maatregelen voor aanpassingen in het gemeentelijke voorzieningenaanbod dienen te worden onderbouwd met gegevens over de ontwikkeling in:

- nationale en regionale participatiecijfers;
- bevolkingsprognose op regionaal, lokaal of wijkniveau, al naar gelang de omvang van het verzorgingsgebied van de betreffende voorzieningen;
- het lokale en regionale aanbod in overeenkomstige voorzieningen.

De beoordeling van capaciteit, kwaliteit en benutting wordt gebonden aan objectieveerbare criteria waaronder met name de planningsnormen van VNG¹⁵ en/of NOC*NSF worden verstaan. Uiteraard dienen er voldoende middelen beschikbaar te zijn om de gewenste maatregelen te kunnen effectueren.

6.3 Onderzoek tarievenstelsel op basis van kostprijzen

Er zijn in Nederland enkele gangbare methoden voor tarifiering van toepassing die samenhangen met historische ontwikkelingen, regionale afstemming, gelijkberechtiging van gebruikers, dekkingspercentage van de kostprijs of een combinatie daarvan¹⁶. In Amstelveen zijn de tarieven grotendeels gebaseerd op historische afspraken. Om maximaal transparant te maken hoe de tarieven zich verhouden tot de beheer- en onderhoudskosten, wordt de komende periode een kostprijsoriëntatie uitgevoerd. Bij de keuze voor invoering van een dergelijk stelsel worden de tarieven voor ingebruikgave direct gerelateerd aan de beheer- en onderhoudskosten. Bijgevolg zullen gebruikers gestimuleerd worden tot het dragen van eigen verantwoordelijkheid en te komen tot een optimale capaciteitsbenutting. Door de tarieven te verbinden aan een dekkingspercentage van de kostprijs, is duidelijk welk deel van de kosten aan de gebruikers worden doorbelast en wat de hoogte van het restant is dat voor rekening van de gemeenschap komt in de vorm van gemeentelijke subsidie. Ervaringen bij gemeenten met een dergelijk stelsel wijzen uit dat doorgaans:

- eerst een keuze wordt gemaakt in de voorzieningen die de gemeente wel en niet laagdrempelig wil (laten) aanbieden;
- tennisverenigingen vaak worden uitgesloten of een zeer lage subsidie ontvangen omdat tennisbanen relatief goedkope sportvoorzieningen zijn waardoor de verenigingen de kosten geheel zelf kunnen dragen;
- voetbalverenigingen een hoge subsidie ontvangen omdat voetbalvelden relatief dure sportvoorzieningen zijn.

Vooralsnog is dit een theoretische exercitie die wordt uitgevoerd voor een maximale transparantie in de kosten die de gemeente voor de sportvoorzieningen draagt en de mate waarin hier door de gebruikers aan wordt bijgedragen. In bijlage 2 staat dat het onderzoek start na afronding van de voornemens uit paragraaf 6.1. Dit omdat:

- de afronding van de voornemens uit paragraaf 6.1 in het algemeen en de invoering van een compensatie van zelfwerkzaamheid in het bijzonder mogelijk van invloed is op de samenstelling van de kostprijzen;
- een deel van de analyses die benodigd zijn voor de kostprijsoriëntatie reeds is voorzien in het kader van de overdracht van de buitensportbeheertaken aan het Sportbedrijf;
- de overdracht van de buitensportbeheertaken aan het Sportbedrijf prioriteit geniet boven de kostprijsoriëntatie.

Nadat de oriëntatie is uitgevoerd, behoeft de keuze over een stelselwijziging niet te worden beperkt tot voor of tegen. Het model bevat immers een aantal variabelen die naar behoeven kunnen worden bijgesteld. Zo kunnen vooral de percentages per tak van sport dusdanig worden vastgesteld dat tot een optimaal evenwichtige verdeling van de kosten wordt gekomen. Daar waar de invoering van een nieuw stelsel het voortbestaan van een vereniging in gevaar brengt, kan bovendien een overgangsregeling getroffen worden met betrekking tot het tarief, de beschikbaar te stellen voorzieningen en/of te realiseren samenwerkingsverbanden. Hierdoor kan de laagdrempeligheid en toegankelijkheid behouden blijven.

¹⁵ VNG: Vereniging Nederlandse Gemeenten

¹⁶ De vier methoden zijn in bijlage 3 kort toegelicht

Bijlage 1. Overzicht sportaccommodaties

Buitensporten

- BU 4 Sportvelden Escapade
- Voetbalvereniging R.K.A.V.I.C
- Hickey vereniging H.I.C
- BU 5 Sportvelden Het loopveld
- BU 6 Sportvelden Het Amsterdamse Bos
- BU 7 Sportvelden Overburg
- Voetbalvereniging Sporting Martinus
- BU 8 Landijsbaan
- Isvereniging de Poelster
- BU 9 Jeu de boules baan
- Jeu de boules vereniging de Bulderbaan
- BU 11 Kanovereniging Frisia
- BU 12 Roeivereniging Okeanos
- BU 13 Avontuurlijke speeltuin

Commercieel

- CO 4 Special Sports

Gymzalen

- GY 7 Schaeplemanlaan 4
- GY 8 Wibautlaan 46
- GY 9 Pandora 7
- GY 10 Oostelijk Halfrond 445
- GY 11 Burgemeester Haspelslaan 137A
- GY 12 Tulpenburg (tot 9-2012)
- GY 13 Laan Rozenburg 4
- GY 14 Aalberslaan (vanaf 9-2013)
- GY 16 Zonnestein

Maneges

- MA 1 Manege Nieuw Amstelland B.V.
- MA 2 Hippisch Centrum Sonnenburgh B.V.
- MA 3 De Hollandse Manege
- MA 4 Ponymanege Equito
- MA 6 O. Kahmann

Scouting

- SC 1 Scouting Keizer Karelgroep/Radboutgroep
- SC 3 Scouting De Teil
- SC 4 Scouting St. Maartensgroep
- SC 5 Scouting Livingstonegroep
- SC 6 Scouting Livingstonegroep/Keizer Karel groep/Radbout groep
- SC 7 Scouting Kantankye
- SC 8 Scouting groepen de Braak

Sporthallen

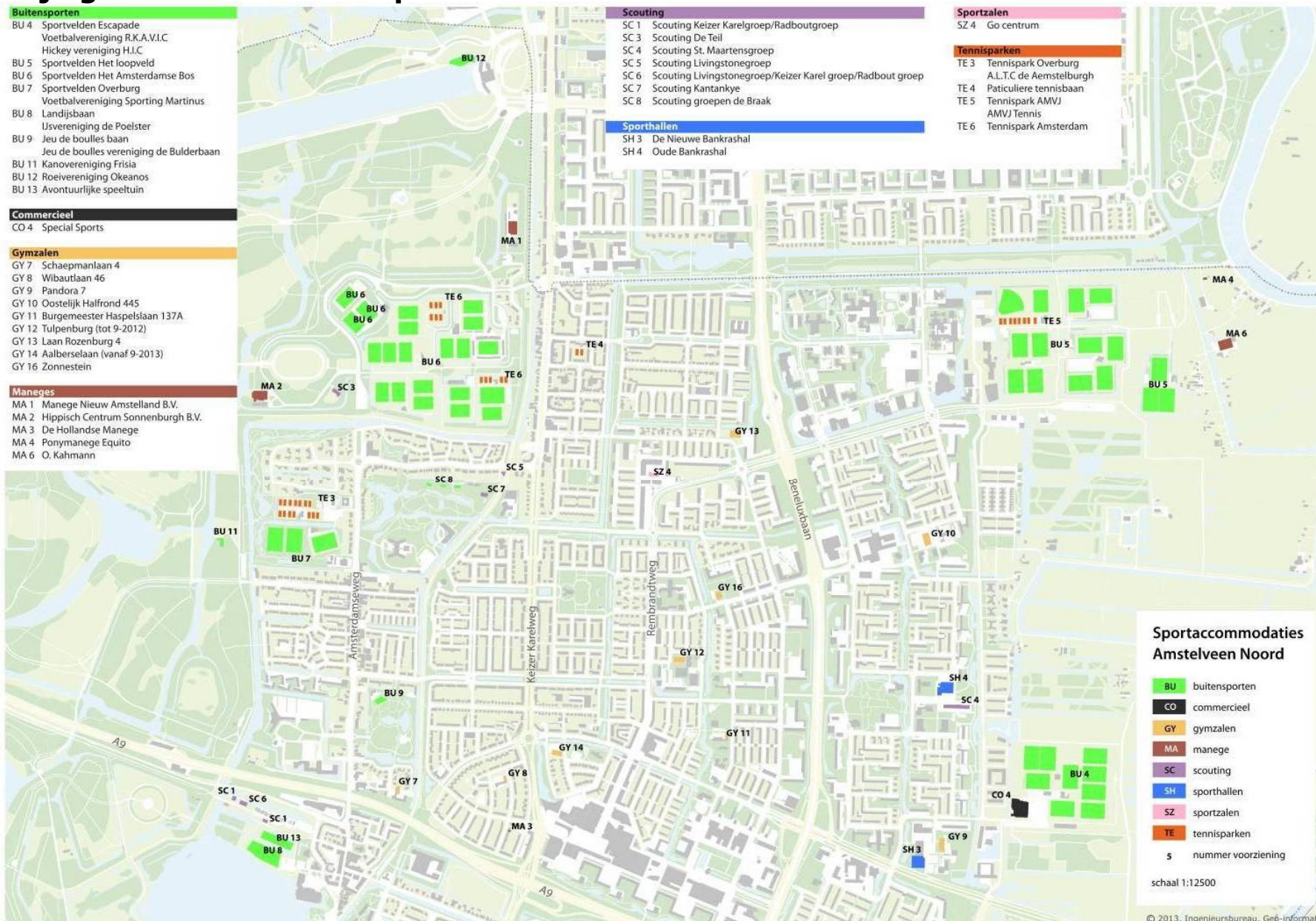
- SH 3 De Nieuwe Bankrashal
- SH 4 Oude Bankrashal

Sportzalen

- SZ 4 Go centrum

Tennisparken

- TE 3 Tennispark Overburg
- A.L.T.C de Aemstelburgh
- TE 4 Particuliere tennisbaan
- TE 5 Tennispark AMVJ
- AMVJ Tennis
- TE 6 Tennispark Amsterdam

Buitensporten

- BU 1 Sportvelden Noorddammerweg
Voetbalvereniging Roda '23
- BU 2 Sportvelden Sportlaan Oost
DVH Honk en Softbal
Voetbal vereniging N.F.C.
Hockey vereniging M.H.C.
Rugby vereniging A.R.C.
Voetbalvereniging K.L.M.
- BU 3 Sportvelden Sportlaan West
Atletiek vereniging Startbaan
Korfbalvereniging K.V.A.
Voetbalvereniging Nautilus
Voetbalvereniging Amstelveen Heemraad
Hockey vereniging Myra
Wielrenvereniging W.T.C. de Amstel
- BU 4 Sportvelden Escapade
Voetbalvereniging R.K.A.V.I.C.
Hockey vereniging H.I.C.
- BU 8 Landijsbaan
Ijsvereniging de Poelster
- BU 10 Watersportvereniging Amstelveen
- BU 13 Avontuurlijke speeltuin
- BU 14 Kunstgrasveld en avontuurlijke speeltuin

Commercieel

- CO 1 All sports
- CO 2 Bowlingcentrum de Kegel
- CO 3 Fit for Free
- CO 4 Special Sports
- CO 5 Sport en Sauna Buenting
- CO 6 Eazy fitness
- CO 7 Health club Different

Gymzalen

- GY 1 Zeelandiahoeve 3
- GY 2 Noorddammerweg 55
- GY 3 Amstelveen College (tot 9-2013)
- GY 4 Landtong 12
- GY 5 Landtong 14
- GY 6 Lindelaan 323
- GY 7 Schaepmanlaan 4
- GY 8 Wibautlaan 46
- GY 9 Pandora 7
- GY 11 Burgemeester Haspelslaan 137A
- GY 14 Aalberselaan (vanaf 9-2013)
- GY 17 Appellaan (tot juni 2013)

Manege

- MA 3 De Hollandse Manege
- MA 5 Legmeer Manege
- MA 7 Manege De Eenhoorn

Scouting

- SC 1 Scouting Keizer Karelgroep/Radboutgroep
- SC 2 Scouting Hedera
- SC 6 Scouting Livingstonegroep/
Keizer Karel groep/Radbout groep

Sporthallen

- SH 1 Zwembad en Sporthal De Meerkamp
- SH 2 Sporthal bij het Amstelveen College (vanaf 9-2013)
- SH 3 De Nieuwe Bankrashal
- SH 5 Emergohal

Sportzalen

- SZ 1 Meent
- SZ 2 Westend (tot juni 2013)
- SZ 3 Jane Addamslaan (vanaf 6-2013)

Tennisparken

- TE 1 Tennispark De Kegel
Tennisvereniging de Kegel
- TE 2 Tennispark Startbaan
L.T.C. de Startbaan
Biljartcentrum Startbaan
- TE 7 DVH Tennis

Sportaccommodaties Amstelveen Zuid

- BU buitensporten
- CO commercieel
- GY gymzalen
- MA manege
- SC scouting
- SH sporthallen
- SZ sportzalen
- TE tennisparken
- S nummer voorziening

schaal 1:12500

© 2013, Ingenieursbureau, Geo-informatie

Bijlage 2. Planning en relatie doelstellingen

Om de doelstellingen uit paragraaf 1.5 te realiseren, zijn de volgende beleidsvoornemens benoemd en aan termijnen verbonden.

actie	omschrijving	middel	realisatie	doelstelling
Vitaal Amstelveen				
V.1.1.1	Portal aanbod voorzieningen en activiteiten	uitbouwen website	Q4-2014	Ia,b,c,d,e, II, V, VI
V.1.1.2	Ontwikkeling SportAs	agendalidmaatschap	2013-2020	Ia,b,c,d,e, II, V, VI
V.1.2	Vaststelling speelruimtebeleid	nota	Q4-2014	Ia,b,c,d,e, II, V, VI
V.2	Sportstimulering jeugd/scholieren/senioren	div. programma's	2013-2020	Ia,b,c,d,e, II, VI
V.3.1	Sportstimulering mensen met een beperking	div. programma's	2013-2020	Ia,b,c,d,e, VI
V.3.2	Toegankelijkheid activiteiten voor mensen met een beperking	inventarisatie	Q2-2014	Ia,b,c,d,e, VI
V.4.1	Gezondheidsbevordering en -voorlichting Jump-in	handhaven programma	2013-2020	Ia,b,c,d,e, II, VI
V.4.2	Gezondheidsbevordering en -voorlichting JOGG	start programma	Q3-2013	Ia,b,c,d,e, II, VI
V.5	Monitoring deelname aan sport en bewegen	Jongerenpeiling Stadspelling Gezondheidsmonitor Emovo	2012/16 2013/15/17/19 2014/18 2014/19	Ia,c
Meedoen in Amstelveen				
M.1.1	Ondersteuning aanbod sportactiviteiten: algemeen	intensiveren samenwerkingsverbanden	2013-2020	Ie, II, VI
M.1.2	Ondersteuning aanbod sportactiviteiten: buurtsportcoach	plan van aanpak en aanstelling	Q4-2013	Ie, II, III, VI
M.1.3	Ondersteuning aanbod sportactiviteiten: bijdragen derden	steun netwerken sportbedrijf	2013-2020	Ie, II, VI
M.2.1	Verenigingsondersteuning: algemeen	besturenacademie	2013-2020	III
M.2.2	Verenigingsondersteuning: vrijwilligers	programma werving en behoud	2013-2020	III
M.2.3	Verenigingsondersteuning: veilig sportklimaat	besturenacademie	Q4-2013	III
Talentvol Amstelveen				
T.1	Talentontwikkeling	handhaven faciliteiten	2013-2020	Ib, II, III, IV
T.2	Evenementen	regionale samenwerking, beperkte subsidie	2013-2020	II, IV
Kaart van Amstelveen				
K.1.1	Beheer buitensport: overdracht taken aan Sportbedrijf	besluitvorming over de (subsidie-) voorwaarden en datum van overdracht	Q1-2014	VII, VIII, IX, X
K.1.2	Beheer buitensport: compensatie zelfwerkzaamheid	overeenkomst sportbedrijf/gebruikers	Q3-2014	VII, VIII, IX, X
K.1.3	Beheer sportaccommodaties: betrokkenheid gebruikers	instellen gebruikersoverleg	Q2-2014	VII, VIII, IX, X
K.1.4	Beheer sportaccommodaties: mogelijke overdracht horeca	onderzoek	Q4-2013	VII, VIII, IX
K.2	Benutting en behoefte sportaccommodaties	monitoring	2013-2020	IX
K.3	Kostprijsoriëntatie tarieven	onderzoek	Q3-2014	VII, XI

Bijlage 3. Methodieken tarievenstelsel

<i>Methodiek</i>	<i>Transparantie naar gebruikers</i>	<i>Uniformiteit</i>	<i>Financiële risico's gemeente</i>	<i>Financiële consequenties verenigingen</i>	<i>Houdbaarheidsdatum tarieven</i>	<i>Administratieve werkdruk</i>
1. Historische ontwikkeling	Vaak geen beleid ten grondslag, onduidelijk hoe het tarief ooit tot stand is gekomen.	Verschillen die in het verleden zijn ontstaan, blijven ook in de toekomst bestaan.	De tarieven liggen vast en het financiële risico is daardoor beheersbaar.	De tarieven zijn voor de komende jaren bij de sportvereniging/gebruiker bekend.	Het tarief is in een verleden bepaald. Er is een controle nodig of de tarieven moeten worden bijgesteld.	Er is nauwelijks administratieve werkdruk.
2. Dekkingspercentage van de kostprijs	Het tarief is transparant. Door middel van het toepassen van een dekkingspercentage is duidelijk welk deel van de kosten wordt doorbelast.	De kosten voor binnen-, buiten- en zwemaccommodaties verschillen. Dit kan tot uitdrukking komen in de tarieven per accommodatiesoort. Om grote verschillen tussen takken van sport te verkleinen, kan de gemeente verschillende dekkingspercentages hanteren.	De gemeente heeft optimaal inzicht in haar kosten. De gebruikers-tarieven zijn beheersbaar, doordat het dekkingspercentage van de kostprijs kan worden bijgesteld. Alleen bij aanpassing van het accommodatieaanbod is bijstelling nodig.	Mogelijk zullen er grote verschillen optreden met het eerdere systeem, waardoor sportverenigingen/gebruikers opeens veel meer/minder moeten betalen.	De kostprijs van de verschillende accommodaties kan elk jaar wijzigen. Hier moet goed op ingespeeld worden. Advies is om de tarieven periodiek te herijken, vooral na grote aanpassingen c.q. investeringen in het accommodatieaanbod.	Er is in beperkte mate sprake van administratieve werkdruk doordat jaarlijks de ontwikkeling van de totale gemeentelijke kosten bekeken moet worden.
3. Regionale afstemming	De gebruikers kunnen, net als de gemeente, de tarieven vergelijken met de omliggende gemeenten. Het is onduidelijk hoe het tarief verder tot stand is gekomen.	De tarieven zijn uniform met de omliggende gemeenten.	De gemeente is volledig afhankelijk van omliggende gemeenten. Het is mogelijk dat de tarieven daar wijzigen, en dan moet daarop worden gereageerd.	Mogelijk zullen er grote verschillen optreden met het eerdere systeem, waardoor sportverenigingen/gebruikers opeens veel meer/minder moeten betalen.	Als de tarieven bij de omliggende gemeenten veranderen, zullen de tarieven binnen de gemeente mee moeten veranderen.	Er kan sprake zijn van veel administratieve werkdruk, afhankelijk van hoe de tarieven elders wijzigen.
4. Gelijkberechtiging van gebruikers	Elke gebruiker/lid van een vereniging betaalt evenveel.	Het tarief is uniform voor iedere sporter/gebruiker.	De gemeente is afhankelijk van de ledenopgave bij sportverenigingen. Deze kunnen jaarlijks wijzigen.	Een sportvereniging met veel leden moet meer betalen dan een sportvereniging met weinig leden.	Als het aantal leden bij sportverenigingen wijzigt, is het noodzakelijk om het tarief per lid bij te stellen.	Er is veel administratieve werkdruk.